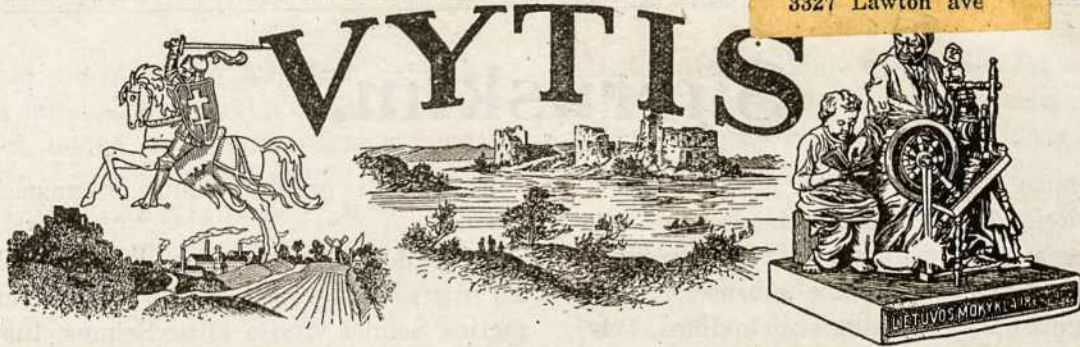

Rev Ig Beraišis
3327 Lawton ave

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas IV

Balandžio-April 30 d., 1922 m.

No. 8 (121)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill., Under Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103.
Act of October 3, 1917, authorized on April 12, 1921.

"VYTIS" (The Knights)

Published Semi-Monthly by the LIETUVOS
VYČIAI (Knights of Lithuania).....

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly \$3.50
6 Months 2.00
In Foreign Countries and Chicago Yearly 4.00
Advertising rates on application. All communications
must be addressed:

"VYTIS"

4736 So. Wood Street, Chicago, Ill.
Telephone Lafayette 6298

"VYTIS"

Jaunimo Dvisavaitinis Laikraštis
Leidžia Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams \$3.50
Pusmečiui 2.00
J Užrubežj ir Chicago Metams 4.00
Pavienis Numeris 20c

"VYTIS"

4736 So. Wood Street, Chicago, Ill.
Telephone Lafayette 6298

L. Vyčių 10tasis-Jubilėjinis Seimas.

SULIG Lietuvos Vyčių Organizacijos Konstitucijos, šiuomi skelbiu dešimtmetinį Jubilėjinį L. Vyčių Organizacijos Seimą, kuris įvyks Detroit, Mich. rugpiūčio 21, 22 ir 23 dienomis.

Šiomet sueina dešimts metų nuo to laiko, kaip pražydėjo Amerikos lietuvių tarpe jaunimo — L. Vyčių Organizacija. Žengiant į antrąjį dešimtmetį, priseina išrišti Organizacijos patobulinimui daug paties gyvenimo iškeltų klausimų. Tai sunkus ir šventas darbas! Prie to mūsų obalsis "Dievas ir Tėvynė" skatina visus, o ypač jaunimą. Tad visus įnešimus bei sumanymus iš kalno gvildenkime kuopose, dalinkimės nuomonėmis su kitais ir rinkim Seiman rimtus dalyvius.

Kuopos gali siūsti Seiman vieną dalyvį nuo kiekvienos dešimties narių.

PR. M. JURAS, L. Vyčių Centro Pirm.

Subruskim.

Seimas artinasi. Laikas jau paskelbtas. Seimo Rengimo Komisija uoliai ir rūpestingai rengiasi prie iškilmių ir Seimo programos. Belieka tik kuopoms subrusti: nieko nelaukiant daryti tankius susirinkimus, kelti aikštėn sumanymus, nuodugnai juos išgvildinti kuopose ir iš kalno paskelbti organe.

Dar yra laiko kuopoms pasirodyti, ką jos gali. Įtempus jėgas, pavarius gerą agitaciją, lengva padidinti kuopos narių skaičių, o surengtos pramogėlės apmokės išrinktų Seiman dalyvių lėšas.

Seimo rimtumas, pavyzdingumas priklausys nuo kuopų. Juo rūpestingiau apsvarstysit kuopose įnešimus ir juo daugiau pasisūsit rimtų dalyvių, tuo lengviaus bus Sei-

mui praveisti naujus planus organizacijos labui.

Šis Seimas turės būti vienas įdomiausių ir gražiausių. Iki šiol L. Vyčių Organizacijos Seimai viršijo kitus Seimus, tuo labiau Dešimtmetinis Jubilėjinis Seimas turės pranokti kitus, ypač kad gerb. Kun. I. Boreišis ir Rengimo Komisija kreipia domės ir į dvasinius reikalus. Be to yra paruošta L. Vyčių organizacijos įsikūrimo istorija ir šiaip keletas referatų apie jaunimą, kurie bus skaitomi Seime. Tai-gi svarbu kad nei viena kuopa nepasiliktų nepasiuntusi dalyvio ir, kiek pramatoma, pastarieji turės visokeriopą naudą.

Seimo darbų tyarką paskelbsime vėliau.

Pr. M. Juras,

L. Vyčių Centro Pirmin.

Morkus.

Kasdieninės Mintys.

UOLIAUSI optimistą, rimtas žvilgsnis pirmyn mestas, šurpu suktrato. Čia aš kalbu apie lietuvius gyvenančius Amerikoje. Nors, tiesa pasakius, tās pats klausimas ir kitus lyginai neramina, gal ne taip sopiai, kaip mus, bet gana to — neramina. Taip kad ypač mums apie tai veržiasi reikalas labai, labai rimtai pagalvoti. Tai yra, mūsų ateitis. O gal, geriau sakant, mūsų galas.

Vos užvočiau skaitęs Kudirkos raštus. Netyčiomis rusa širdy noras imti ir palyginti Kudirkos laikų lietuvių padėtį Lietuvoje su dabartiniu jūjų judėjimu čia, Amerikoje. Išvada nekas. Amerikos lietuvių stovis dabar parodo mažiausiai dešimts kartų tamsiau už anąjį. Kaip ten nebūta, bet, štai, ve, tuojau, anose ūkanose jau matytis ir šiočia-tokia viltis. Valančiaus, Daukanto išverstuose dirvonuose girdis girgžda žagrė Basanio, krinta sėkla Kudirkos; jauti, kai

jauni Lietuvos poėtai, Maironis, Vaičaitis ir kiti, it ansai senovės graikų Merkuras, senių dievų norus į tolimiausius Tėvynės pakraščius išnešioti geidžia. Darbo daug. Darbininkų vos keli. Bet šiuose keliuose darbininkuose žėri vienokis noras, tikslas ir viltis. Kas tik akis tur, mato, kad tieji milžinai ne veltui po Lietuvą šūko. Kad jų balso, kaip saulės kaitros, nei tankūs debesy, nei ilgi šalčiai neatvėdys. Kad jų idėjų, kaip išsiritusio viščiuko atgal lukštan neužrauksi. Tik tas jiems kliudyti taikės, kas užmiršo apie Romulį, Rėmų ir pagaliaus Betliejaus Galasodę.

Nelaimingas skirtume! Po šią plačiąją vienkart indų teritoriją, mažiausia šimtą kart už visą Lietuvą didesnę, klaido apie vienas milijonėlis dvasiniai ir moraliniai pusgyvių lietuvių. Skaitlinė vos mikroskopinė. Visus lietuvius būrin suvarius, da neturėtum vieno iš vidutinių Amerikos miestų, — Cle-

velando sakysim. Gi jei toks Clevelandas, kaipo miestas, tik tiek plačioje Amerikoje reiškia, tai ką sakyti apie tokio pat didžio lietuvių būrelį, išsiblaškiusį veik po kiekvieną šios milžininės šalies žemės akerį! Geografinė lietuvių padėtis vien jau sudaro problemą giliausiai galvai nepermažą. Na, o kur tai, kad mes su savo jaunimu, jei tik ant pirštų susikalbėti šiaip taip pataikom, kad gerokas mūsų parapijų nuošimtis jau pakliuvo į tokias rankas, kur amerikanizmas pirmu balsu varo, kad tą mums skriaudą daro ne kas kitas, o tik tie patys, kad iš pusanthro šimto parapijų vos prie kelių mokykla yra; kad neva "partijiniai" ginčai baigia griauti ir tai, kas pirmiau pastatyta buvo, gi ant kaupio to viso trūksta ne tik Kudirkos tipų, bet net ir medžiagos, iš kokios panašūs individualai dygsta.

Berods, yra ir tokių, ką su manimi nesutinka. Jie stato opinią visai priešingą maniškei. Žiūrėk, sako, kiek mes turim organizacijų, įžymių veikėjų, laikraščių; visokių ratelių, ką vakarėlius rengia ir skardžiai lietuvišką dainelę užtraukia. Ateitis mūsų. Dieve duok! Tik tiek ir aš geidžiu. Tai vienok, rimtai tan visan veikiman akimi žvelgus, netyčiomis prisimena velionės Romos gražiai išdabinti gladijatoriai, kurie paskutiniu kart Ceazarį praeidami neva sakydavę: "morituri te salutant." O mūsų prasmėje, žinoma, išeity: "morituri vos salutant".

Kad užtikrinus "moriturams" ateitį, neužtenka vien smagių vakarėlių. Jiems reik duonos, — tautinės duonos. Tikro maisto. Gi tokiu tikruoju maistu ir yra ne šokis, ne smaguriai, net ir ne vien daina, o tik mokykla. Kasmet Amerikoje gema apie dešimtis tūkstančių lietuvių. Mūsų ištverkėliai juos, it tie senovės graikai luošus, per niek laiko. Del jų, jų visai nereik. Mums palikta asimiliuoti juos tautiniam kūnan. Ir kadangi paskutinėn ir karščiausias atakon už tautinę ateitį skirta pūlti mums, neužmirškim, jog be rezervų karo nelaimėsime. Prie progos galima pridurti da ir tai, jog šalis su didžiausiais rezervais visumet mažiausiai palieka veikiančiųjų kareivių kovos lauke. Kitaip sakant, karą laimi ne tiek vei-

kianti, kiek laukianti kareiviai. Šią lekciją reikėtų iš atminties mokyti pasakyti. Ir pasakoti ją ne kam kitam, o tik pats sau ir tai daugel kartų, kasdien.

Kol kas Vyčių jaunimas galvas laužo, kaip savo skaitlinę padidinus ir kaip prie visuomeninio darbo geriau prisitaikius. Kai kam atrodo, kad tai yra labai skystas klausimas. Gi tam, kurs dirbti mėgino, atrodo kur kas kitaip. Nežinau, kaip kas, gi aš matau išeią tik vieną. Jei Vyčiai nors dešimtą savo veikimo darbo dalį skirtų, o gal geriau sakysiu, taikintų taip, kad prie kiekvienos parapijos atsirastų mokykla, jei ne dieninė, tai nors vakarinė, o tiek juk visur ištesėti galima, kad pakurstytų senius savo tėvus ir motinas, kurie paprastai mokyklos neužkenčia, kad mokykla yra būtinai reikalinga ir be jos apsieiti negalima, kad pavojus grėsia ir kad jis jau čia pat, kad be mokyklų neturėsime vadų, o tautai be vadų juk pirmyn žengti nėra kaip, — viskas kita savimi išsirištų. Žydai perbrido jūrą ir peržengė tyrus; Kartaginiečiai perkopo Alpus; Aliantai sumušė vokiečius, lietuviai parodė dulią lenkams. O tai vien del to, kad turėjo vadus. Ko mums amerikiečiams trūksta, — tai vadų. Bet veltui jų mes ieškosim Chicago skerdyklose arba Penssylvanijos kasyklose. Kaskit savose mokyklose.

—◆◆◆—
Žilvitis.

Pavasario Aušra.

Iš tolimųjų amžių glūdumos,
Iš sukuringai šėlstančios audros:
Ištryško skleistūs spinduliai,
Jaunos pavasario aušros.
Nors jos padangė kruvina
Ir debesiai tiršti šlopina,
Bet ji skaidriąja šypsena
Pasaulį trokštantį gaivina.

Iškentę šaltą, rūsčią žiemą,
Nors debesuotas mūs dangus...
Sulaukę nūn šiltesnę dieną,
Klampius pavasario takus
Iš naujo pradėdame bristi.

Mus siaubia juodas debesis,
Patvinus upė krantą semia,

O gijos pelkēs kaip naktis
Skandina mūsū pilkā žemē.
Antai ant regračio dangaus,
Žvaigždēm's nusētos plačios erdvēs,
Tik joms toli ī mūsū žemē
Ir spinduliai dar jū aptemē,
Bet mes pilni pasirīžimo.
Platus ī saulē mūsū kelias —
Ī laisvēs amžinas erdves,
Pasirīžimas mus nuves!

Nors audros ūžia kaip pašēlē,
Mes esam žygiū daug laimējē...
Bet dar pasaulis neramus,
Budriai dabojā mūs žingsnius, —
Pavojai mūsū nepraējē!

Ī saulē vedantį mūs keliā
Skandina pelkēs ir naktis...
Prasiblaiivys skliautai aptemē,
O ten kovū laimētam uoste,
Pavasario aušra prašvis!
Antai pakilo šypsena,
Tokia skaidri, šviesi, maloni,
Jinai nušvies mūs vargo klonį.
Ī laisvēs amžinas erdves
Pasirīžimas mus nuves;
Tik eikim drąsūs ir vienodi,
Kelionē mūsū nenuobodī...
Plautus ī saulē mūsū kelias!
25—IV—22.

J. A. V—nē.

Ar Žinai?

Ar tu žinai tą gražią šalį,
Kur žydi kvapūs jazminai?
Kur nieks nekeikia savo dalį,
Ar ten buvai ir ją žinai?
Ar tu matei ryto saulutę,
Kai kyla dailiai, pamažu,
Kai vėjai tuoj nustoja pūtę —
Kaip tada linksma, kaip gražu.
Ar tu girdėjai ošiant šilą
Ir dainą jojo supratai,
Kaip upės vandenėlį pilą,
Žiedais marguoja jū krantai?
Ar tu krėtei sidabro rasą
Nuo rugių varpų linkstančių,
Paglostei ilgą beržo kasą,
Škineisi gėlių žydinčių?

Ar tu glaudei lelijos žiedą
Nors kartą prie savo širdies,
Klausei kaip paukščiai gražiai gieda —
Laimingas tad buvai išties!
Mariampolė 19—I—22.

Žilvitis.

Radastėlė

Gėlių darže,
Tyliai slapčia
Prażydo radastėlė.
Vėjo banga,
Švelni, lengva
Kvėpėjimą sukėlė.
Visų akis,
Mintis, širdis
Viliojo radastėlė...
Viena už vis,
Jauna širdis
Daugiausia ją mylėjo.
Naktis-diena,
Jinai viena
Ją laistė ir ravėjo.
Pakilo štai,
Audra — žaibai —
Palaužė radastėlę.
Praėj audra,
Giedri diena
Gyvumą naują kėlė.
Žmonių veidai,
Prityrę tai,
Išnaujo pragiedrėjo.
Tik ta širdis,
Nerimo vis
Ji verkė ir liūdėjo.

Lietuvos Vyčių Spaustuvė Gerame Biznio Stovyje.

Iėjus savo spaustuvėn, kai-kurie L. V. Organizacijos rėmėjai ir veikliausi nariai manė, kad Vyčiai dar nėra pribrendę ir išsilavinę, kad galėtų išvesti tokį biznį, kaip spaustuvė. Tie nariai nepasitikėjo savimi ir paskleidė nelabai gerą ūpą savo draugų tarpe. Ir pasekmė buvo tokia, kad daugelis liovė veikti ir nedavė paskolos spaustuvės skoloms mokėti.

Tačiau Vyčiuose yra taip-gi narių, kurie į tą dalyką žiūrėjo optimistiškai ir nenulstančiai dirbo, kad mūsų spaustuvė virstų nešdama naudą netik L. V. Organizacijai, bet ir aplamai visai katalikų visuomenei.

Ir ačiu tiems nariams, kurie iš pat pradžių rėmė savo spaustuvę ar tai darbais, ar aukomis; ačiu nariams, kurie nebijojo skolinti savo dolerių skoloms apmokėti, ačiu Centro Valdybai, kuri, nors būdama keblame padėjime, nenustojė vilties, jog Vyčių spaustuvė turi išeiti Organizacijos labui, ačiu jos vedėjui p. V. Rūkštaliui, kuris būdamas arčiausia, daugiausia padėjo triūso, šandie galime tik pasidžiaugti.

Iš žemiau telpančios atskaitos matome, jog spaustuvė stovi kuogeriausia. Per pirmus šešis mėnesius padarė \$2,749.00 pelno, kumet pradžioje manyta, jog vargiai įstengsime apsimokėti lėšas. Iš šio pelno \$1,128.00 jau atmokėta už morgičius.

Ši atskaita aiškiai parodo, jog spaustuvė apsimoka. Kiekvienas Vytis-ė neturėtų daugiau abejoti apie tai, bet kiek galėdamas remti savo įstaigą ar tai darbais, ar aukomis, ar skolindami pinigus dar esančioms skoloms atmokėti. Tos kuopos, kurios neišpildė joms paskirtų Centro kvotų, turėtų pasistengti kuogreičiausiai išpildyti atsiminčiamos, kad kuo ilgiau mes laikysime spaustuvę nors dalinai, skoloje, tuo daugiau mums bus bereikalingų lėšų. Vien tik už nuošimčius lik šiol reikėjo išmokėti apie \$400.00. Jeigu visos kuopos būtų išpildžiusios savo kvotas, kaip buvo nutarta IX Seime pirm

pirksiant spaustuvę, mūsų izdas būtų didesnis virš \$400.00.

Jeigu ligi liepos mėnesio nariai suskolinę \$5,000.00, L. V. Organizacija galėtų apmokėti visas skolas ir tokiu būdu sutauptų keletą šimtų dolerių dėl to, kad nebereiktų mokėti nuošimčių.

Vyčiai! Ši spaustuvė yra ne vieno asmens, nei vedėjo, nei direktorių, nei Centro Valdybos nuosavybė, bet visos Organizacijos. Todėl-gi visi nariai ir turėtų remti, daugiau susidomėti jos stoviu ir ypatingai skolinti pinigų, kad C. Valdyba galėtų kuogreičiausiai atmokėti tas nepakenčiamas skolas.

Šali visos abejonės ir nepasitikėjimai! Imkimės darbo! Jei dabar visi nariai parems savo doleriais, tai galime tikėtis, jog už keletu metų bus galima atmokėti nariams paskolas iš gryno spaustuvės pelno.

Jeigu kam nors šioj atskaitoj būtų kas neaišku, kreipkitės į spaustuvės vedėją p. V. Rūkštali, arba direktorius: P. P. Baltutis, V. Abraczinskas ir Pr. L. Savickas, kurie mielai noru suteiks smulkesnių paaiškinimų.

Pranas L. Savickas,

L. V. Spaustuvės Direktorius.

General Statement of the Conditions of:

K. of L. Press (Knights of Lithuania Press), located at 4736 So. Wood Street, Chicago, Illinois, at the close of business April 29, 1922.

RESOURCES:

Machinery, types, fixtures, furnitures and other office and factory equipment	\$10,064.72
Due from banks	908.63
Cash on hand	58.55
Stock on hand	544.02
Accounts receivable	1,893.22
Premium on prepaid insurance	131.25
Sinking fund	1,128.00
Miscellaneous	45.00
Total resources	\$14,773.39

LIABILITIES:

Notes payable	\$ 5,500.00
Loan from members	4,190.00
Accounts payable	845.74
Checks outstanding	277.71

Reserve for depreciation	200.00
Surplus	3,749.99
Miscellaneous	9.95
Total resources	\$14,773.39

State of Illinois }
County of Cook } s.s.

Vincent Rūkštalis having been duly sworn, upon oath deposes and says that he is the manager of

K. of L. Press (Knights of Lithuania Press), located at 4736 So. Wood Street, in the city of Chicago, state of Illinois, and Paul P. Baltutis, Vincent Abraczinskas and Frank L. Savickas, also having been sworn upon oath depose and say that they are directors of the K. of L. Press; and the said Vincent Rūkštalis, Paul P. Baltutis, Vincent Abraczinskas and Frank L. Savickas, jointly and severally having been sworn upon oath depose and say that the foregoing statement includes every asset and liability of said K. of L. Press (Knights of Lithuania Press) and is true and correct in all respects, to the best of their knowledge and belief.

Vincent Rūkštalis, Manager

Paul P. Baltutis,

Member, Board of Directors

Vincent Abraczinskas,

Member, Board of Directors

Frank L. Savickas,

Member, Board of Directors

Subscribed and sworn to before me this sixth day of May, A. D. 1922.

John W. Zacharewicz,

Notary Public.

Paremkieme Kilnujų Darbą.

ŠVENTO KAZIMIERO SESERŲ VIENUOLYNAS, 2601 W. MARQUET ROAD,
CHICAGO, ILL.

Gerbiamieji:—

Prisimindamos prielankumą, kokį parodė mums dastatant antrąją Vienuolyno dalį, su nauja, tvirta viltimi kreipiamės vėl prašydamos paramos pastatyme be galo mums reikalingos koplyčios.

Tik įsivaizdinkite virš dviejų šimtų asmenų turi laike maldos naudotis kambarėliu, talpinančiu tik 60-tis asmenų. Koplyčios ramybė ir joje pasimeldimas yra didžiausia mūsų paguoda, o joje gyvenąs Išganytojas mūsų Viskas. Vienos kitų gailimės ir visos liūdime, kad negalime pasigelbėti, nei Išganytojui tinkamesnio pribuvimo pastatyti. Tu-

rint didelę koplyčią, kiek gražių iškilmių Viešpaties garbei būtų galima surengti, kuriose dideli žmonių būriai galėtų dalyvauti! Prie to, po koplyčia, įsitaisytų didelę svetainę. Čia vėl šimtai žmonių galėtų tankiai gėrėtis gražiais perstatymais, o mūsų besimokinanti jaunuomenė turėtų daugiau galimybių lavintis dailės srityje.

Daugelis Draugijų sušelpė mus pirmiau, to nepamirštame. Už tai maldaujame ir pasitikime, kad tą padarys ir dabar ir dar gaučiau, nes, juk, dievnamiui bus skirta auka. Galima aukoti koplyčiai: langus, altorius, suolus, vargonus etc. Bent šimtą dolerių aukavusiųjų, vardai bus iškalti ant marmurinės lentos koplyčios prieangy. Dėkingos vienuolės ir jų auklėtinės kasdieną juos matys ir karšta malda užtars geradarius pas Viešpatį.

Švento Kazimiero Akademijos Rėmėjų Draugija, koplyčios fondui rengia dabar didelį bazarą. Su jomis ir per jas nuoširdžiai prašom ir Jūsų Draugijos prisidėti prie bazaro: ar tai auka, ar extra rinkliava, ar paėmimu pardavinėjimu serijų: automobiliaus ir kitų daiktų. Gyvenančius Chicagoje ir jos apylinkėse, prašom lankytis Vienuolyne ant bazaro. Jis prasidės gegužio 28 d. ir tęsis per visą savaitę.

Dievas neapleidžia duosnume. Šimtais kartų gailėstingumą atlygins, o to nuo Jo maldaus sušelptos ir,

Nuoširdžiai dėkingos,

Švento Kazimiero Seserys.

Su Diev, Ligi Pasimatymo.

(Vyčio Zigmo Tamošiūno mirčiai atminti.)

“Mirtis nepriima jokio atsisakymo, sulaužo viską, kas yra šventu, tyliai deda savo ranką ant visų”.

Ovidius.

Mirtis, ta nelaukiama viešnia ir vėl aplankė mūsų brangią organizaciją. Šį kartą ji pasirinko sau darbštų ir dorą jaunikaitį, Zigmą Tamošiūną, iš 18-tos kuopos tarpo, Cambridge, Mass.

Teisybę pasakė Ovidius, kad: “mirtis nepriima jokio atsisakymo, tyliai deda savo ranką ant visų”. Kerta ji taip jaunus, kaip ir senus, mažus ir didelius, taip turtuolius kaip ir vargšus. Niekas negali mirties atsikratyti ar atsiprašyti, niekas atsisakyti. Mirtis neturi nė gailesčio, nė susimylėjimo. Visi mes mirčiai priklausome. Ateis diena, kumet mirtis ir mus pakvies, ir negalėsime atsisakyti. Bet kaip bus ramu mirti, jei mirtis ras mus prisirengusius amžinybėn žengti.

Didis liūdėsysis apėmė mane vakar (bal. 19 d.), kumet sulaukęs “Darb.” No. 44(742) (bal. 18 d.) vietinėse žiniose radau trumpą aprašymą apie draugo Zigmo mirtį. Štai toji žinutė:

“Bal. 16 d., Velykų dienoje, 9:45 val. vakare, persiskyrė su šiuo pasauliu gerai žinomas jaunikaitis a. a. Zigmas Tamošiūnas, gyvenęs po No. 93 Moore St., Cambridge, Mass. Jis labai trumpai sirgo. Mirė Peter Bent Brigham ligonbutyje, Brookline, Mass.

“Buvo darbštus ir doras. Prigulėjo prie L. D. S. kuopos ir L. Vyčių 18 ir kitų draugijų. Daugiausia darbavosi L. D. S. ir Vyčių kuopose. Su visais gerai sugyveno ir visų buvo mylimas. Turėjo tik 25 m. amžiaus.

“Giminės ir draugai (ės) vienminčiai liūdi netekę savo mylimo draugo Zigmo.

“Lai būna jam lengva svetima žemelė.
“Draugas”.

Ištikro, liūdi giminės, draugai ir draugės netekę dorą ir darbštą vaikino, kokių

buvo a. a. Zigmas. Liūdime visi. Liūdi ir Vyčių organizacija netekus nario, draugo, kuris taip karštais buvo ją pamylėjęs, kurioje pasišventęs veikė, idant jos vardą garbingai išaukštintus.

Turėjau laimės ir aš vieną vasarą susipažinti su Zigmu ir džiaugiaus taja pažinti. Ir kas nesidžiaugtų? A. a. Zigmas mokėjo broliškai su visais sutikti ir doromis ypatybėmis visus prie savęs pritraukti. Niekados neteko matyti jo rūstaus veido. Visados buvo linksmas ir tą linksmumą mokėdavo perduoti kitiems. Ir dabar da matau jį savo atminties vaizde, gegužinėse raginant jaunimą prie dorų lietuviškų-tautiškų žaidimų. Jis pirmas stodavo eilėn ir kitas, kitas pritraukdavo. Delto jaunimas, ypatingai Naujosios Anglijos jaunimas, Vyčiai-ės tikrai liūdi a. a. Zigmo, kurio ilgai neužmirš. Aš-gi, trumpa vasarėle ir tai tik retkarčiais džiaugęsis jo draugija, ilgai, ilgai tą atmintį branginsiu. Ne vienas iš jūs, broliai-sesutės, kurie arčiau jį pažinote, su kuriais jis kartu veikė ir draugavo, gal neįkainavot pilnai. Bet dažnai taip įvyksta, kad kumet ko nustojame, tik tumet išmoks-tame apkainuoti. Ar kartais kam ir iš jūsų neišpuola toks prisipažinimas padaryti? Jei taip, tai kuo galėtumėm jam atsilyginti, o jo giminėms sąjaušmą parodyti? Štai kuo. Visųpirma maldomis. Antra, artinasi kapų puošimo diena (Memorial arba Decoration Day), kumet visa šalis pagerbs savo mirusius. Broliai, sesutės, nariai, narės 18-tos L. Vyčių kuopos, nepraleiskite tos dienos neaplanke ir nepapuošę jo kapo vainikais ir gėlėmis. Taip parodysite jam savo meilę. o a. a. Zigmas, nors miręs, vis bus jūsų tarpe, jūsų draugas ir brolis.

Velykų vakarą, Zigmas persiskyrė su šiuo pasauliu. Būdamas doras, tikrai mylintis savo tautą ir bažnyčią, be abejonės, laukė tos taip iškilmingos Kristaus iš numirusių prisikėlimo šventės, kad linksmintis Jo mirties ir pragaro pergale, kartu su

jaunimu tą rytą užgiedoti Alleluja. Viešpats suteikė jam tą malonę — sulaukti tos šventės, tačiau švęsti ją pasišaukė pas save ir danguje su angelų koru užgiedoti Alleliuja.

Kumet paskutinį kartą matėvos, artinosi ruduo. Man reikėjo skirties, važiuoti mokyklon. A. a. Zigmas atėjęs padavė savo

dešinę ir karštai suspaudęs manąją pasakė: “Su Diev, drauguti, ligi pasimatymo!” Taip, su Diev, broleli Zigmuti, *ligi pasimatymo*, pasimatymo aname pasauly.

Gal kas iš 18 Vyčių kuopos galėtų platesnių žinių paduoti apie a. a. Zigmo gyvenimą.
A. K. Tauragis.

J. Tautilas.

Pavasario Grožė.

“Žemė mano gimtinė, Lietuva šventoji,
Baltu smėliu ir smulkia žole apdengtoji!”
Kondratavičius.

TEN toli, toli, už tūkstančių mylių, sename, sename pasauly, tarp rusų ir prūsų, prie Baltijos jūros randasi labai turtinga šalis. Toj šalyj gyvena seniausia tauta — lietuviai.

Gamta ten stebėtinai graži ir maloni, ypatingai pavasario metu. Nebuvusiam toj šaly ir nemačiusiam savo akimis, sunku ir negalima įsivaizduoti tą grožę. Tai dainių šalis!

Kumet sniegas pranyksta nuo aukštesnių vietų, o slėnyse, vagose ir grabėse dar tebeglūdi, laukai atrodo margi, kaip velykaičiai. Sakytum lig kad tyčia kas juos išmargino. Patriobiais, pakrūmiais, visur, kur tik saulės spinduliai mažai teužaina, niūkso rudomis putomis apsiputojusios ir lietaus lašų mažytėmis, apvaliomis skylutėmis išlandytos, vėjų supustytos sniego krūvos. Išėini ant kiemo ir girdi, kaip aukštai ore, ant tavo galvos, jau verversys gieda: “Čir vir pavasaris, išleido mane tėvelis nelesinęs; nedabojo, varnos pilvą iškapojo”. Upeliai, upeliukai ima kriokti, padūksta, išardo tiltelius ir kunkuliuodami skubinasi bėgti į savo tėvą — Nemuną. Už kelių dienų tas senas, lėtas Nemunas tampa didžiu, nenumaldomu milžinu. Sutrauko tuos retėžius, kurie per ilgą laiką laikė jį surakinę. Kaip jis ima laužyti ledus, tartum perkūnija tranko, girdėti net už keletos mylių. Sukrauja, suverčia kalnus ledų ant savo kran-

tų, kurie ilgai, ilgai nesutirpsta. Smulkūs ledai, susikimšę, susispaudę plaukia žemyn per kelias dienas. Pagaliaus jie pranyksta, tik kaip kada pamatai, lig bangzuvę, pasineriant ir vėl iškylant lytį, kuri rodos priesinasi upei, o ta ją neša ir gana.

Saulei ir lietui naikinant ledų krūvas, jos slūgsta ir nyksta. Vaziuojant pro šalį arkliai prunkščia ir krūpčioja, kaip jos slūgdamos juda ir braška. Aukštai-gi žuvėdros, mikliai skraidydamos, tai savo ilgais sparnais vandenį plakdamos klykia, rėkia viena po kitos. Tai iškyla aukštai ir vėl, pamčius savo auką, kaip kulka, puola žemyn ir vėl klykia jei nepagauna. Taip mafnosi, pinasi nuolatos vaizdai, kad tēmijant darosi ramu, juokinga ir nuobodumo visai nejauti.

Toliaus, ant laukų kuodės pempės visus sveikina šaukdamos: gyvi! gyvi! Tai žiūrėk, kiškis skuta per laukus ausis suglaudęs, nešasi, kiek galėdamas, net žemės nesiekdamas, o pempės, gvoļtu rėkdamos, genasi ir kapoja sparnais. Tas dar nepasibaigia, jau naują pamatai vaizdą. Išgirsti kur tai toli, aukštai padangėje klykt! girkt! klykt! girkt! Galvą užrietas pažvelgi aukštyn ir pamatai ilgiausį šniūrą lekiančių iš pietų šiaurės link laukinių žąsų. Tuoju lyg rodos kas paklausia: “Na, kas joms davė žinią, kad čia jau pavasaris ir išmokino taip tvarkingai lėkti?” Atsiranda ir daugiau įvairių laukinių paukščių; kaip tai: ančių, gervių, strazdų, raudongūžių, raudonkaklių, margasparnių, baltsnapių ir tt. įvairių, įvairiausių.

Visi turi balsus ir gieda skirtingai. Įsivaizduokit, kokią jie sudaro armoniją.

Kumet saulė sušildo žemę ir sniegas visur pranyksta, pati gamta tampa malonesnė ir saldžiais kvapsniais pakvimpa. Medžiai susprogsta ir iš pumpurėlių išsivysto maži, gražūs, žali lapeliai. Pievos, laukai sužaliuoja ir apsidengia žalia varsa. Gėlės pražysta įvairiausių dažų žiedeliais ir papuošia, pajvairina pievų, klonių perspektyva. Kur tik nepažvelgsi, visur sielą žavi. Viena gėlė aukšta, laibutė, kita dar ką tik stiebiasi, o trečioji, nuskriausta, susikūpinusi, per jų tarpą, žiūri tiesiai į akis ir merkia, tartum

piant, miškuose šimtus įvairių paukščių balsus. Žmonės pasilsėję, atgavę jėgų linksmi, ramūs, energingi vėl eina prie kasdieninių darbų. Dirbdami nesiskundžia, nors būtų ir sunkiausias darbas, nes iš prigimimo prie to nepripratę.

“Čia minkšta širdis vyro, kumet rodo

kerštą

“Čia mergaitės meilė—tyki, ale karšta,

“Čia žymios amžiaus vilnys ant veido

senelio,

“Pas žagrę ir pas taurę tarp draugų

būrelio”.

Dirbdami dainuoja kartu su paukščiais.

Lietuvos Vyčiai, 3 skuopa iš Montreal, Canada

šypsodamosi sako: “Ar aš negraži, ar manęs nemyli?” Kita prie šalies sujuda, užslepia ją ir tuoj saldus aromato kvapsnis pripildo krūtine.

O, grožė, neišpasakyta!

Ryto metu, kumet ant dangaus nėra jokio debesėlio, oras tykus, ramus. Kumet saulė pirmais auksiniais spinduliais pasveikina gamtą ir pabučiuoja rasotus, kaip deimanto karoliais apsaugstytus žolynus, tumet tik ir girdi: piemenėlius triūbuojant, švil-

Daina, tai jų didžiausias draugas ir suraminimas varguose ir nuliūdimuose.

Pakilus saulei aukštai, vėl įsiskleidžia, šyptelėja gėlių žiedai, ir tartum, vilioje vilioja prie savęs. Džiaugiesi, gėriesi jų gražumėliu ir negali atsigėrėti! Pažvelgi į šalį, vėl antrą, ypatingesnį ir gražesnį reginį pamatai. Tai sodai! Medžiai, nei lapų nematyti, kaip pusnys baltuoja, apipilti žiedais. Tai girdi, kaip raiba gegutė nusileidus ant laibos šakelės besisupdama kukuo-

ja, mena mergelei, ar ilgai dar mergaus; skrisdama-gi balsiai nusijuokia iš tų mergaičių. Ten ūžia, zirzia landžioj po žiedus daugybė bitelių rinkdamos medų. Ten graži skaisti mergelė gražiame gėlių darželyje sėdama žalias rūteles linksmi dainuoja. Mintys pinasi, nežinai nei kur beeiti: į sodą, ar ant pievos pasilikti. Ramu, miela, ant pievos, sode, rodos, būtų dar ramiau, bet eini į darželį, nes ten ramiausia...

Baigianties gegužio mėnesiui keičiasi ir gamtos grožė. Tai baigiasi pavasario metas. Sodai paliauja žydėję, gegutė jau nebekukuoja. Ant laukų, kur buvo juodi arimai, dabar jau vasarojus žaliuoja. Rugių laukai, kaip jūrių vilnys banguoja, nuo vėjo. Gėlės, kurios pirmiausia buvo pievose, klonyse, dabar jau nebematyti. Žolynai apaugo ir paslėpė jas; jų vieton kitos pražydo. Miškai, medžiai labiau sulapojo ir iš-

skleidė šakas, darydami paauksmį žmonėms pasislėpti, kumet užeis tvankios vasaros dienos. Visur sausa. Upeliai, upeliukai nusekę pamažu sriovena ir Nemunas aptilo, nerūstauja taip.

“Tykiai Nemunas plaukia per Lietuvos šalį,

“Nerodo savo narso, lig rodyt negali:

“Vasarą leidžia laivus mindžiot savo krūtine,

“Žiemą patirti gauna kalinę ledinę, Nekelia rūsčiai kaktos, nei siaučia, nei mētos,

“Toks tartum nuskurdęs, toks ramus ir lėtas!”

Saulė kas dieną šildo, vis labiau ir labiau ir oras darosi tvankesnis. Ūkininkai, visi, dalgius, grėblius taisosi ir rengiasi prie šienpiūtės.

Mok. Bronius Paukštys.

LĒTOS ŽVAIGŽDĒS.

DAUG skaisčių žvaigždžių Dievas yra sutvėręs ir jomis dangų papuošęs.

Tik pažvelgk giedrią naktį į žvaigždžių debesynus, o pamatysi kaip jos puikiai tviska, šviečia, mirga. Daugeliui jos bus įkvėpusios jėgų dideliame žygiui atlikti. Va, kad ir Betlejaus žvaigždė yra paskatinusi Rytų Išminčius vykti pasveikinti gimusį Išganytoją. Jos dangui žibėdamos kiekvieną skatina giliau pamąstyti apie jų Išmintingąjį Tvėrėją Dievą. Bet Dievas jų yra daug sutvėręs ir ant žemės. Nemažiau už kitas šalis yra apdovanota ir mūsų Lietuvos žemė. Bet gailla, kad ne visų jos yra įžiūrimos ir įvertinamos, kaip reiktų.

Tos žvaigždės, tai mūsų mokslo vyrai. Kaip šiandien astronomai suranda vis naujų žvaigždžių, taip ir mūsų žemė kas kartą pasipuošia naujomis skaisčiomis mokslo žvaigždėmis. Bet dėja, ne visos gali aiškiai šviesti, žmonėms kelią rodyti, kadangi juos dažnai spaudžia vargas, skurdas. Ir jų aiš-

kesnis blykstelėjimas priklauso iš duosnios visuomenės rankos.

Va, to žvaigždės, kurios iš seniau švietė ir dabar tebešviečia: *Pralotas Aleksandras Dambrauskas* (Adomas Jakštas). Tai yra talentingas, nepailstąs mokslo vyras. Jis yra poetas, kalbininkas, matematikas, filosofas, žurnalistas ir tt. Daug yra parašęs knygų, brošiūrų, išleido ir leidžia keletą laikraščių. Jo leidžiamam mėnesiniam žurnale “*Draugioj*” daug telpa mokslisų raštų.

Antras žymus mokslo vyras, tai *prof. dr. Pr. Būčys*. Jis yra parašęs keletą apologetinio turinio knygų. Jis ypatingai rūpinasi katalikiškoju universitetu Lietuvoje.

Katalikiškoji Lietuva džiaugiasi sulaukusi visoj pilnumoj pribrendusių mokslo vyrų. Tai filosofo *Prano Dovydaičio* ir *filos. dr. Stasio Šalkauskio*. Pranas Dovydaitis pirma būdamas “*Vilties*” redaktorium sugėbėjo rimtai Dievui ir Tėvynei dirbti. Vė-

liau parašė “Žmogaus išsirituliojimas ir paleontologija”, “Biblija ir Babelis”, “Kristaus problema” ir daug kitų mokslinių straipsnių. Visa, kas yra parašyta, tai rimtai, moksliskai. Dabar leidžia rimtus mokslo žurnalus: “Lietuvos Mokyklą”, “Kosmosą”, “Logosą”. Pradėjo leisti naują žurnalą mergaitėms moksleivėms “Naujoji Vaidelūtė”, kurią kiekviena mergaitė turėtų įsigyti ir rimtai skaityti. Pranas Dovydaitis išsikovojo sau vietą visuomenėje. Net ir priešai pripažįsta negalį konkuruoti su jo leidžiamais laikraščiais.

St. Šalkauskis yra parašęs du didžiulių rimtu veikalų prancūzų kalboje. Taip-pat yra išleidęs pirmąjį Nr. “Ruomuvos” laikraščio. Kas skaitė jo tajį veikalą, tas tik jį

teisingai supras ir įvertins. Mūsų rašytojas *Vaižgantas* sako, kad: “Jo asmeny eina į mus VI. Solovjovas” (garsus slavų filosofas). V. Šalkauskio keletas straipsnių yra 1-jam Nr. “Naujosios Vaidelutės” Ypatingas “Rūtelių darželis”. Kiekvienas Vytis-ė turėtų perskaityti.

Iš po jų vaisingų plunksnų lauksim naujų blykščiųjų.

Taigi matome, kad Religija nesumazina jų mokslo vertės ir dėl to Religija nekenkia mokslui, tai-gi nei pačiam gyvenimui. Tad neprivalone klausyti įvairių laisvamanių kalbų ir burnojimų ant Religijos, taip, kaip neklausoma kalbų, kurie laisvai mano (nevaržančių logikos dėsniais), tai yra bepročių.

Gerb. Kun. Juozas Židanavičius.

JO KUNIGAVIMO 30 METŲ SUKAKTUVĖMS — BŪSIANČIAM JUBILĖJUI PAMINĖTI.
(1892—1922.)

Dabartinis gerb. Jubilatas, kun. Juozas Židanavičius, gimė rugpiūčio 23 dieną, 1865 m., Seirijuose, Seinų apskr. Seirijuose, gi gimnaziją Mariampolyje. Iš priėmimo stokos vakansijos Seirijuose, dvasinę seminariją lankė Plocke. Į kunigus tapo išventintas 1892 m. Pirmuose kunigystės metuose darbavosi Plonske, kaip kamendorius. Antruose metuose tapo perkeltas į Skempę. Tiedu miestu yra Plocko gubernijoje. Trečiuose kunigavimo metuose buvo vyskupo paskirtas prefektu prie vietinės mokytojų Seminarijos Skempė. Būdamas jaunimo auklėtojas per virš dešimtį metų neliovė mąstęs persikelti į Lietuvą. Kadangi tas jam nepavyko įkūnyti, tad rįžosi keliauti į Ameriką, kviečiamas a. a. kun. M. Kriaučiūno Chicagon, kur, dar jam tebesant Lenkijoje, buvo jau priimtas nemirtingos atminties a. a. antvyskupio J. Qui-

gley'o organizuoti dabartinę Šv. Kryžiaus parapiją (Town of Lake).

Gerb. kun. J. Židanavičius į Ameriką atvyko geg. 11 d., 1904 m. Pirmuosius kunigus, kuriuos gerb. kun. J. Židanavičius pamatė, tai buvo a. a. kun. V. Varnagiris ir gerb. kun. Pranas Jakštys, pas kuriuos, kaip draugus iš gimnazijos laikų, ir nuvyko.

Lietuvių kunigų tuose laikuose stokavo, nes būta net 9 lietuvių parapijos be savo kunigų. Tad-gi gerb. kun. J. Židanavičius galėjo kandiduoti į didžiausią parapiją. Tačiau išsirinko mažiausią lietuvių koloniją—Amsterdam, N. Y.

Tuojuo stato bažnyčia.

Tuolaikinis Albanos vyskupas T. Burke, mylįs lietuvius ir išgirdęs apie gerb. kun. J. Židanavičių, tuojuo išsiuntė delegaciją, kun. A. Gorskio asmeny, pakviesti gerb. kun. J. Židanavičių, kad apsigyventų Amsterdamo lietuvių kolonijoje. Gerb. kun. J. Ž. atvyko į Amsterdam, N. Y. geg. 28 d., 1904 m. Lietuviai tada priklausė prie lenkų Šv. Stanislovo parapijos. Gerb. kun. J. Ž. tuojuo atskyrė lietuvius nuo lenkų. Lietuviai turėjo nupirktus tris lietus šoninėje

gatvėje. Nei liotai nei gatvė jam nepatiko. „Krautuvės ir saliūnas“, jis kalbėjo, „įsirio-
gino į didžiausią gatvę; gėda būtų lietu-
viams, jeigu Kristui nebūtų victos gražiausioje gatvėje“. Po vienerių metų nupirko ant svarbiausios E. Main gatvės tris liotus, ant kurių buvo dveji mūro namai, užmokėdamas \$11,225.00. Mažesnis namas tapo nugriautas. Pakalnė liko nukasta. Uola dinamitu išsprogdinta ir liotai prirengti bažnyčios sklepiui statyti. Trečiuose metuose iškilo dabartinė Šv. Kazimiero bažnyčia, kuri yra 150 pėdų ilgio, 52 pėdų pločio, o kryžiaus kryžių daly 82 pėdi pločio. Pastaciūs bažnyčią tuojau gražiai buvo papuošta. Paveikslai ir dekoracija ranų darbo puošniai padabinti dailiais rokoko stiliaus ramsčiais, kaip ir visa bažnyčia. Bažnyčios stilius yra renesansas maišytas su romišku. Planus bažnyčios, altorių, sėdynių, klausyklių, krotelių, žirandelių ir k. išdirbo gerb. kun. J. Židanavičius.

Pavyzdingas veikimas.

Prieš ateisiant gerb. kun. J. Židanavičiui, mažai tebuvo žinoma Amsterdamo lietuvių kolonija, gi dabar, anot laikraščių, „Amsterdamo lietuviai su savo klebonu prieky nustebino Ameriką ir Lietuvą duosnumu kultūros ir švietimo reikalams“.

Ir nedyvai, nes gerb. kun. J. Ž. visumet teikia gražiausį pavyzdį, pats pirmiausia aukodamas daugiausia. Tuo-gi sukelia žmonių ūpą. Ir norėdami parodyti duosnią savo širdį, žinoma, neapsileidžia aukojime.

Gerb. kun. J. Židanavičiaus pasidarbavimu, amsterdamiečiai išpirko bonų už virš \$40,000.00; Kultūros Vajui sudėta arti \$5,000.00; Tautos Fondui, Raudonajam Kryžiui, nuo karo nukentėjusiems šelpiti ir įvairioms įstaigoms sudėta virš \$75,000.00.

Netrukus parapija turės naujus vargonus, kurie atseis virš \$10,000.00. Zakristijoje bažnytiniai drabužiai išneša virš \$5,000.00.

Po bažnyčia randasi parapijinė mokykla ir sykiu svetainė.

Taip-gi yra parapijinės kapinės, kurios

apima 52 akru. Parapija dar turi kleboniją, namus zakristijonui, vargonininkui, seserims ateity, svetainę šokiams ant farmos ir parapijinę maudyklą — pirtį.

Parapijos turtas išneša virš \$150,000.00, gi skolos yra vos tik \$18,000.00.

O dirbančių žmonių skaičius siekia 1,000, gi iš viso apie 1,500.

Iš to viso pasirodo, kaip gerb. kun. J. Židanavičius gražiai darbuojasi iš vieno su savo parapijonais ir, kaip jie klauso jo, nes gerai supranta: kur vienybė, ten galybė.

Čia gi apie gerb. kun. J. Židanavičių galima Šv. Rašto žodžiais tarti, kad jis yra „pavyzdžiu tikintiems žodyje, pasieltgime, meilėje, tikėjime, nekaltybėje“.

Gerb. Jubilato pasizymėjimai.

Gerb. kun. J. Židanavičius, kumet 1917 m. minėjo savo kunigavimo 25 metų jubilėjų, tumet susilaukė nepaprasto pasizymėjimo, nes a. a. Popiežius Benediktas XV už nenuilstantį jo darbavimąsi Bažnyčios labui ir ištikimybę Apaštalu Sostui apdovanojo jį Garbės Kryžium. Kryžius, kurį apturėjo gerb. kun. J. Ž., yra nešiojamas ant krūtinių ir iš vienos pusės turi Popiežiaus Leono XIII atvaizdą, o iš kitos pusės yra įrašas: PRO ECCLESIA ET PONTIFICE. — Šitas pažymėjimo ženklas buvo įkurtas 1888 m. Popiežiaus Leono XIII ir yra duodamas, kaip dvasiškiams, taip pasauliečiams už didžius nuopelnus. Gerb. kun. J. Ž. sykiu gavo ir ypatingą Apaštalu Sosto diplomą. Iš Amerikos lietuvių kunigų gerb. kun. J. Židanavičius yra bene pirmas tokį pažymėjimą gavęs.

Kumet praeitais metais Lietuvos Atstovybės reikalais gerb. kun. J. Ž. pasidarbavo Schenectados lietuviams ir sykiu su Lietuvos Atstovybės nariais nuvyko pas Schenectado miesto majorą, George R. Lunn'ą, tai Lietuvos Atstovybės narių ir gerb. kun. J. Židanavičiaus pagerbimui majoras, miesto vardu, įteikė Lietuvos Atstovybės nariams ir gerb. kun. J. Židanavičiui to miesto liuosybės raktus tam tikrąja diploma. Tai įvyko spal. 7 d., 1921 m.

Gerb. Jubilato raštai.

Gerb. kun. J. Židanavičius yra pasižymėjęs ir garsus rašytojas. Tarpe atspausdintų jo raštų žymėtini šie: *“Religijos pradžia ir Jos Reikalingumas”* (ir-gi išversta į rusinų ir lenkų kalbas); *“Šv. Cecilija Kankinė”* (tragedija trijuose veiksmuose); *“Mokykla”* (komedija dviejuose veiksmuose); *“Senovinė Mokykla”* (trijų veiksmų teatrėlis mokyklos vaikams); *“Gailėstingas Tobijas”* (V dalyse); *“Šv. Akvilinos Kankinės Mirtis”* (trijų veiksmų tragedija); *“Ubagų Akademija ir Ubagų Balius bei Elgetų Puota”* (dvi atskiri komedijėli po vieną veiksmą) ir daug raštų tilpusių įvairiuose laikraščiuose.

Dar-gi yra gerb. kun. J. Židanavičiaus sukomponuota ir išleista keletas muzikalių veikalų.

Iš neatspausdintų raštų reikia ypač pažymėti dviejų didelių tomų *“Apologetika”*. Šis mokslingas veikalas neužilgo bus atiduotas į spaudą.

Be to-gi randasi kitų dar neatspausdintų virš 20 veikalų (eilių).

Nežiūrint daugybės tų veikalų (eilių), gerb. kun. J. Židanavičius vis dar neliauja rašęs. Be liaudies ir patriotinių eilių, jis taipgi rašo ir religines giesmes. Nūn-gi baigia eiliuoti *“Dovydo Psalmes”*.

Žodis prie užbaigos.

Gerb. Jubilato kun. J. Židanavičiaus nuveikti darbai teikia daug paveikslų, gilios minties, tvirto pasirizimo, širdingo pasiaukojimo. Ir neįstabu, kad yra visų mylimas ir gerbiamas. Del to tai jo vardadieny (kovo 10 d., 1922 m.) visa parapija ir svečiai iš kitur iškilmiai pagerbė jį. Ir šiomet, kumet gerb. Jubilatui kun. J. Židanavičiui pripuola jo kunigavimo 30 metų jubilėjus, girdėtis, kad susitvėrė komitetas dar iškilmingiau pagerbti jį. Be to-gi kilo sumanymas įsteigti Fondą jo raštams leisti. Fondo pradžia jau padaryta. Išleidimas J. Židanavičiaus raštų gražiausias būtų jo pagerbimas. Tas pilnoje šviesoje parodytų jo kilnią širdį ir turtingą sielą.

Visi tie gražūs sumanymai teįvyksta, o gerb. Jubilatui, kun. J. Židanavičiui, Dievas teteikia ilgiausių metų gyvuoti, kad dar daugiau pasidarbuotų Bažnyčios labui ir Tėvynės Lietuvos gerbuviui.

A. Tam—as.

Lietuviai!!

Gegužės 27 ir 28 d., subatą ir nedėdienį, visi Amerikos Lietuvai yra šaukiami Tėvynei Lietuvai į talką.

AUKSO—SIDABRO FONDO DIENOS.

VISI prirengkime dovanas. Kas gali, lai aukoja aukso pinigus ar daiktus. Kas negali auksu, lai aukoja sidabru, daiktais ir pinigais. Bet visi, esantieji darbo metuose vyrai ir vaikinai, moters ir merginos yra prašomi aukoti nemažiau, kaip po sidabrinį dolerį, gi visi vaikai — nemažiau kaip po 25c.

VISI dideli ir maži, neškime ir paduokime auką patys.

VISI, visų partijų, visų tikėjimų, visokių pakraipų, visokių tautų, by tik jaučiasi Lietuvos vaikais — visi su dovanomis.

VISI lai neša savo dovanėles į savo kolonijos nuskirtą vietą.

VISI aukotojai bus skaitomi Lietuvos kūrėjais.

VISI bus užrašyti Lietuvos Valstybės knygoje.

VISI gaus paliūdimus, kad iš jų auka buvo priimta.

VISI LIETUVIAI Į TALKĄ
TĖVYNĖ ŠAUKIA JUS!

Lietuvos Atstovybė Amerikoje.

A. Tamoliūnas.

Numirėlius Deginti ar Laidoti.

(Tęsinys).

Italijos valdžia 1876 m. sutiko numirėlius deginti. Pirmiausia sudeginta lavonas barono Kellerio, kuris buvo paskyręs dešimtį tūkstančių lirų krematorių tikslams.

Iki šiol numirėlių deginimas brangiai atseidavo, mat krematorių statymas suėda daug turto. Vienas tik krematorijos pastatymas Gote atsėjo 80 tūkstančių markių (20,000 dol.).

Krematorija susideda iš trijų svarbiųjų dalių. Pirmutinė dalis yra svetainė, vadinama koplyčia, kurioje ant katpelio uždeda karštą. Kumet atsisveikina su lavonu, tada atsiveria durys iš po karsto ir karstas dingsta iš akių. Girdisi durų bildėsysis; katapelis stovi tuščias; į ausis atsimuša ratų terškėjimas, mat lavoną veža į pečių. Viskas daroma automatiškai su paslėptų prietaisų pagelba. Pagalios viskas nutilsta ir lavoną pradeda deginti ore, įkaitintame iki 1,000 laipsnių karščio, kurs gaunamas iš atskiro pečio.

3—4 valandų laikotarpy numirėlis sudega sykiu su karstu. Nesudengintas kaulų daleles surenka į taip vadinamą urną ir paslepia jau tai žemėje, jau tai pastatytame tam tikslui name, vadinamame kolumbarija.

Viskas, ką tik krematoriai sako apie numirėlių deginimo reikalą arba naudą, neišlaiko kritikos.

Kaip jau žinoma, numirėlių deginimo užmačios yra vien tik kova, užvesta krikščionybei nugalėti, del to tai ir Bažnyčia nesutinka numirėlius deginti.

Maž-daug nuo 1848 m. prasidėję buvo platintis paskaitos ir raštai, pataikaujanti krematoriams. Iš tų raštų tad paimkime keletą svarbesnių minčių.

Garsusis chemikas, Liebig'as, kadaise priminė, kad žmogaus kūne randasi druskos dėsniai, labai naudingi ūkei. Bet, pagarba, kuri priklauso numirėliams, neleidžia tos druskos suvartoti, nes žmogus pasiima į karštą. Liebig'as bent pagerbė

krikščioniškąjį numirėlių laidojimo paprotį, nedrįsdamas proponuoti, kad lavonus reikia suvartoti ūkių naudai. Gi Heidenberde universiteto prof. Moleschott'as 1852 m. reikalavo, kad lavonai būtų sunaudojami ūkės trašoms; jis drąsiai proponavo, kad kapinės būtų kilnojamos iš vietos į vietą. Tuo būdu daug žemės pasidarytų derlingesnės. Be togi minimas profesorius atsikvėpsta mintim, būk ateity žmonės vėl sugrįž prie kremacijos: lavonų deginimu oras praturtės, o pelenai permains žemę į derlingus laukus. Laidoti numirėlius, prof. nuomonė, tai aikvoti kapitalą. Užuoat aikvojimo, reikia jis taupyti banke ir imti pelną, nuošimti.

Bretani, italas, 1871 m. tvirtino, kad kaulų sunaudojimas ūkėms atneštų italams pelno apie 10 milionų centnarų.

Numirėlių laidojimas, tvirtino kits, tai vienas didžiausių ekonomijos prasikaltimų. Brangiai atseinamas trašas gabenama iš svetur, gi lavonų nauda naikinama.

Tokias nuomones tegali turėti tie, kuriems nėra nieko švento. Tokie prasimanymai užgauna opiausius jausmus, del to tokie tvirtinimai yra niekas kitas, kaip tik absurdas. Jų nesąmones išrodinėjo mokslininkai (pav. prof. Bungė Bazylėje).

Žinoma, kad girių gaisrai yra kenksmingi laukams, nes nyksta reikalingas augalams oro gamys, vadinamas azotu. Laike 50 metų miršta tiek žmonių, kiek nūn gyvena. Reiškia, kad lavonų deginimas daugiau kenktų augalams, negu girių gaisrai.

Tą išjudinus, išnyko visos "mokytojų" teorijos kas link lavonų deginimo. Tuomi krematoriai nebenorėjo nuo savęs atgrąsinti žmonių, kurie išmintingai protavo. Tadgi pradėjo lavonų pelenus dėti į urnas arba kolumbarijas. Žmonija tuo naudosis, nes kapinės iki šiol užima didėlius žemės plotus, kuriuos bus galima sunaudoti ūkėms.

Tai-gi krematoriai pavyzdžia to mažo žemės gabalėlio numirusiems. Pirmiausia, kapinės užima labai mažą žemės dalelę. Prie

to-gi ir krematoriai laidoja urnas po žeme. Jeigu kapinės yra prižiūrimos, jos gali pavirsti į puikųjį daržą, arba gojelį.

Kitas užmetimas, būk *kapinių įtaisymas ir laidojimas brangiai atseina*, visai nepama tuotas.

Šiose dienose lavonų deginimas brangiau atseina, negu laidojimas. Pats deginimas labai brangus, gi paskui tolina kelionę į krematorijas, kurių įtaisymui kiekvienas valščius turi duoti lėšų. Prie to-gi dar reikia atminti, kad jų statymas, palaikymas tvarkoje, anglys ir daug kit-ko, veltui neatseina.

nėtais tvirtinimais, pasistengė viską iširti.

Ir kas-gi pasirodė?

Tyrinėjami vandenį Paryžiuje, Monachiume, Viennoje, Driežne — permainoms, pačiame mieste ir kapinėse ir, vai, varge! — vanduo kapinėse pasirodė sveikesnis, negu miestuose.

Pūvančių lavonų dėsnų dauguma kapinėse yra menka sulyginus su tuo, kas teršia vandenį: žmonių ir gyvulių mėšlas, virtuvių išmatos, puoliena ir nesuskaitomi gyvūnėlių puvėsiai žemėje, vandeny ir ore.

Tarptautinis gydytojų kongresas Berline 1890 m. stačiai užprotestavo prieš ne-

Vilnius Lietuvai priklauso! Kol lenkai neišeis iš Vilniaus ir nepaliosuos Lietuvos sostinės, tol šie apkasai bus, tol juose budės Lietuvos kareiviai.

Ilgą laiką kai-kurių tvirtinta, kad *kapinės užnuodija vandenį ir orą*.

Manyta, kad įvairios bakterijos, išeinančios iš karstų esą nuodingos žmonėms. Dr. Liball'is tvirtai tikrino, kad kapinės ne tik kad užkrečia, bet dar-gi naikina derlių. Be to gi užteršia vandenį ir orą. Kapinės, tai gyvųjų žudytojai.

Mokslininkai užsiūtesavę aukščiau mi-

šamone, būk kapinės užnuodija vandenį. Jie paskelbė, kad ligų mikrobai išnyksta karste pirmiau, negu kūnas visai numiršta. Nuodai praranda galę chemišku susimaišymu su žeme.

Tęsiamoji pasaka yra, būk kapinės užnuodija orą. Gi, jeigu duobė turi atsakomą gilumą, tai mikrobai bei bakterijos neišsijaus į orą. Paryžiuje norėtą persitikrinti, kur

daugiau serga ir miršta: kapinių apylinkėse ar vidurmiesty? Pasirodė, kad nesiranda skirtumo. Statistika-gi nurodo, jog duobkasiai ilgiausia gyvena.

Mirusiųjų išsidalinimas nevisumet kenkia sveikatai. Pav., gydytojai, besimokindami, net ištisomis savaitėmis tyrinėja mirusio kūną. Gydytojų mokytojai visą gyvenimą praleidžia prie lavonų, o vienok susilaukia žilos senatvės.

Savo laiku Berline rinkta gydytojų parašai prašant valdžios leidimo deginti numirėlius. Iš 2,300 gydytojų pasirašė vos tik 190.

Teismo gydytojų skyriai teisingai priešinasi numirėlių deginimui, nes sudeginus lavoną negalima pažinti asmens topatumo. Daug yra atsitikimų, kad teismas turi vilkintis, nes nežino kuomi pasimiręs ištikrųjų buvo. Iš pelenų sunku juk asmenį atspėti.

Kartais pasitaiko, kad žmogus nepasimirė tikrąja mirtim, bet tapo nunuodintas. Tad, kaip-gi prirrodyti skundą, jeigu nunuodintasis jau sudegintas? Beje, gal bent kiekvieną pasimirusį be išėmimo tyrinės prieš sudeginsiant, ar pasimiręs mirė tikrąja mirtimi. Gal kiekviename mirties atsitikime sudaryti sekcijas? Visai nemalonūs vaizdai būtų krematorių pritarėjams.

Kaip skęstantis griebiasi britvos, taip krematoriams rūpi žmonių sveikata. Jie-gi daug užmetinėdami primeta net tą, būk *nieko nėra lengvesnio, kaip persišaldyti laidojimo metu*.

Juk ir kely į krematoriją galima sušlapti kojas ir gauti negeistiną šaltį.

Kumet einasi apie numirėlių deginimą, tai pritarėjai moka net perdėm ginti mirusiųjų pagarbą. Nuduotu pasipiktinimu nurodo, kad *po keliolikos metų sukasa karstus* ir likusius kaulus sumeta į atskirą vietą. Juk tai numirėlių profanacija, šaukia krematoriai ir jų šalininkai; tuomi numirėliams neduodama ramybės!

Jų-gi paklausus, o kas bus su sudegintųjų pelenais? ar-gi kolumbarijos neužsipildys urnomis? Kumet vietos pritruks, reikės jas kitur sutalpinti. Juk negalima bus išmesti.

Jie-gi pradeda šalintis nuo sumanymo

laikyti urnas atskiruose namuose. Ateitymanoma užvesti parkus ir juose palaikyti urnas. Tas reiškia grįžimą prie papročių laidoti numirėlius.

Mintis apie pelenų įmetimą į jūrės arba išbarstymą ant laukų, tai nelengva padaryti. Sudegintų lavonų likučiai dar nėra pelenai; tai nedegintų kaulų dalelės, kartais ilgos, kaip pirštas. Sveria tris bei keturius svarus: tai trys litrai. Nelengva išbarstyti, kad neliktų pėdsakų.

Tai-gi nemažas vargas ką padaryti su pelenais.

Didžiausias jų užmetinėjimas prieš numirėlių laidojimą yra tai *žvilgsnis į grožę*.

Krematoriai tvirtina, jog daug meiliau ir gražiau lavoną sudeginti keliose valandose, negu keliuose metuose leisti išsinaikinti. Jie sako, kad baisėtina pamąstyti, jog mūsų lavonus kadaise kirminai ės arba pamažėli pūsime per 20—30 metų, iki pavirsime į pelenus.

Gan tankiai sakoma: ne tas yra gražu, kas tikrai gražu, bet kas kam patinka. Pagalios ir patys pripažįsta, kad krematorijos nevisados sutinka grožės žvilgsniu. Bet pirm darant išvadas, pažvelgkime į numirėlių deginimo bėgį.

Kaip tik greit karstas dasigauna į įkaitusį pečių, tuojau išsidalina; metalas išsileidžia ir apibėga lavoną lig vanduo. Keliose sekundose sudega apvilkalas ir lavonas guli visai nuogas. Žinoma, kad ugnis ir medis skaldosi ir trūksta. Panašiai ir žmogaus kūnas. Kaitra pradeda veikti sanariuose. Lavonas atidaro akis, lūpas; veidas dreba; visos kūnas išsipučia; rankos, kojos išsitiesia. Išrodo, kad numirėlis atgijo dar kartą ir rūščiais judėsiiais protestuoja prieš prievartą, kokią teikia jam po mirties.

Deginimo bėgį galima matyti per asbestinį stiklą pečiuje. Sudeginti lavoną imą keturias valandas.

Pastabėlės.

Šiomet Lietuvos Vyčių Organizacijai su-eina dašimts metų; dešimts metų, kaip už jūrių-marelių lietuvių išėivių tarpe gimė vie-natinė jaunimo organizacija, paremta Kris-taus mokslu — Lietuvos Vyčiai.

Toms sukaktuvėms paminėti 9-sis Vyčių Seimas, įvykęs pernai Chicagoje nutarė iš-leisti jubilėjinį "Vyčio" numerį, kuriame bū-tų plačiai aprašyta organizacijos įsikūrimo istorija ir dešimts metų darbai.

Jubilėjinis "Vyčio" numeris išėis prieš pat 10-jį, jubilėjinį Seimą, t. y. pradžioje rugpiūčio mėn., š. m., kuris bus žymiai padidintas ir gausiai iliustruotas. Be organiza-cijos istorijos, pakviesta patiekti tam nume-riui raštų Vyčių Organizacijos veteranai, Garbės Nariai, jos ugdytojai ir darbuoto-jai; šiandieniniai darbuotojai bei rėmėjai ir nuolatiniai "Vyčio" bendradarbiai, kaip Amerikoje, taip Lietuvoje, Latvijoje, Vokietijoj, Šveicarijoje, Italijoje ir kitur gyvenan-tieji.

Kad jubilėjinis "Vyčio" numeris pilnai apimtų ir atvaizduotų mūsų dešimties metų darbus reikės, šale organizacijos istorijos, pa-rodyti plačiai lietuvių visuomenei, kiek mes, Vyčiai, esame sudėję aukų Didžiojo ka-ro metu broliams, seserims šelpti, kiek parė-mę Lietuvą jos kovoje už Nepriklausomybę, kiek pasidaravę ir parėmę katalikų politi-nę akciją, švietimo ir kultūros reikalus čia ir Lietuvoje. Šį tad darbą turės padėti at-likti visos Vyčių kuopos. Del to, šiomis die-nomis visoms kuopoms bus išsiuntinėta tam tikri patikrinimo lakštai, kuriuos kiekviena kuopa turės išpildyti ir tuojaus gražinti Redakcijon.

—x—

Devintasis Vyčių Seimas nutarė įsteigti Fondą Moksleiviams Šelpti. Tam tikslui iš-rinktoji komisija "Vyčio" Nr. 19(113), 1921 m., paskelbė atsišaukimą į visas Vyčių kuopas, prašydama aukų. Nors žymią dalį iš dabar esančių lietuvių bedarbių sudaro Vyčiai; nors visokie vajai Lietuvos Valstybės, kultūros ir politikos reikalams, pagaliuos pa-

skola, aukos nuosavos spaustuvės skolai ma-zinti daug nusėmė iš seniau uždirbtų centų, vis-gi Vyčiai nepamiršta ir šio svarbaus reikalo — teikimo Vyčiams moksleiviams materialės paramos. Gražią pradžią padarė L. Vyčių 2 kuopa iš Lewiston, Me., aukoda-ma tan Fondan \$16.50. Va, ką rašo tos kilnios kuopos Finansų Raštininkas:

Balandžio 15, 1922 m.

*Gerb. V. Rūkštalis,
Liet. Vyčių Centro Rašt.,
Chicago, Ill.*

Gerbiamasai: —

Lietuvos Vyčių 2 kuopa nutarė paskirti \$16.50 Amerikos moksleiviams. Čekį siunčiu Tamstos vardu ir prašau šių mūsų auką perduoti Fondui moksleiviams šelpti.

Linkėdamas geros kloties lieku,

Su tikra pagarba,

Petras Jasiūnas, Fin. Rašt.

P. O. Box 280, Lewiston, Me.

Prierašas: Aukų \$16.50 moksleivių fon-dan gavome. Nuoširdus ačiu. Lietuvos Vyčių 2 kuopa visumet kilniuose darbuose už-ima pirmą vietą.

Vincas Rūkštalis,

Liet. Vyčių Centro Rašt.

Tikimės, kad 1-ji kuopa nenorės užsi-leisti 2-ai, o visos kitos ir-gi paims pavyzdį. Jeigu kiekviena kuopa, dar prieš Seimą, pa-aukotų tan Fondan po \$16.50, pasidarytų graži suma, o Vyčiams moksleiviams būtų džiaugsmas skurdo dieneose.

Tad-gi, kuri kuopa bus 2-ji ne numeriu, bet auka?

—x—

Nėra tos dienos, kumet Redakcijon ne-ateitų du, trys laiškai iš Lietuvos, kuriuose prašoma siuntinėti "Vyti" dovanai. Jeigu visus tuos prašymus Administracija būtų išpildžiusi, skaičius jų būtų dabar jau dide-lis, o laiškų vis gauname ir gauname dau-giau. Viešoms įstaigoms, knygynams ir kai-kuriems asmenims Administracija siunčia dovanai, bet visiems negali tesėti.

Vyčiai ir draugai, sugrįžę Lietuvon ra-

šo mums, kad iš visų Amerikos laikraščių Lietuvoje labiausia patinka "Vytis". Kas pamato ir perskaito vieną numerį, nori gauti daugiau. Rašoma, kurin kaiman pareina vienas "Vyčio" egzempliorius, tai nespėja ėmėjas perskaityti, kiekvienas stengiasi būti pirmutiniu pagauti tą numerį. Ir taip, rašoma, eina tas numeris per kaimą kol visai suplyšta. Kadangi "Vytis" yra jaunimo laikraštis, tai ypatingai yra jaunimo gaudomas.

Vyčiai-ės didelį džiaugsmą padarysit saviškiams Lietuvoje užrašydami jiems "Vytį". Taip-gi atnaujindami prenumeratas tų, kurių laikas jau pasibaigęs, nes kitaip Administracija bus priversta sulaikyti siuntinį.

Todel, Draugai, Draugės, kiekvienas pasistengkite užprenumeruoti "Vytį" savo giminėms, pažįstamiems Lietuvoje. Padarykite jiems džiaugsmą. Skaitydami "Vytį" jie ne tik žinos, kaip veikia katalikiškas Amerikos lietuvių jaunimas, bet ir patys šviesis, lavinsis.

—x—

Šių metų "Vyčio" 3(116) num. Centro Raštininkas paskelbė Pavasarininkų kuopoms Lietuvoje, kad sulaukęs joms "Vyčio" siuntinį.

Ištikrųjų metai suvirš, kaip Administracija, laikydamosi Aštunto Seimo nutarimo, siuntinėjo "Vytį" visoms Pavasarininkų kuopoms. Kai-kurios Vyčių kuopos išpildė Seimo nutarimą, t. y. prisiuntė po 4 dol. Pavasarininkų prenumeratams apmokėti. Bet daugelis kuopų ar tai pamiršo, ar gal visai į tai neatkreipė dėmesį.

Sulaikius Pavasarininkams "Vytį", rodos suardytas liko tas, vienatinis kelias, kuriuomi susisiekdavom su Lietuvos jaunimu, nes tik tuo keliu didžiausia Lietuvos Jaunimo Sąjunga, savo obalsiu ir siekimais lygi Vyčiams, gaudavo žinių apie mūsų Organizacijos veikimą kitoje žemės pusėje. Tai-gi, reikia kuogreičiausia atnaujinti Pavasarininkams "Vyčio" siuntinį. Bet be kuopų paramos, kaip Raštininkas sako, negali Centras siuntinėti "Vyčio" porą šimtų egz. dovanai. Čia kuopos turi ateiti pagel-

bon. Kokiu būdu. Kadangi daugelio kuopų izdai neturi pinigų, tai viename, kitame susirinkime padaryti rinkliavą, sumesti kad ir po 5c., ir susidarys 4 dol. Ką-gi reiškia nariui paaukoti 5 ar 10c.?

Pasiskubinkim pataisyti kelią, kuriuomi vėl galėtų eiti "Vytis" tėvynėn mūsų vienminčiams broliams, sesutėms.

—x—

LIETUVOS MISIJA NAUJOJ VIETOJ.

Nuo balandžio 26 dienos š. m., Lietuvos Finansų Misijos raštinė perkeliama naujon vieton. Naujas adresas bus 38 Park Row, New York City, ant aštuntų lubų, kambariai 814—16. Vaziuojant požeminiu traukiniu (Subway), nuo Grand Central geležinkelio stoties, reikia išlipti "Brooklyn Bridge" stoty. Vaziuojant požeminiu iš "Pennsylvania" gelžkelio stoties, reikia išlipti "Park Place" stoty. Vaziuojant "Brooklyn Rapid Transit" požemine linija, arba kaip vadinama "Broadway" linija, tumet reikia išlipti "City Hall" stoty. Brooklyniečiai atvaziuodami išlipa "Chamber Street" stoty. Atvaziuojantieji iš New Jersey, Hudson trūbomis, išlipa "Cortland Street," stoty.

Šioji vieta randasi prieš City Hall parką. Surasti labai lengva. Komunikacija kuogeriausia, nes visų požeminių traukinių ekspresai sustoja tiktai blokas nuo šio namo. Šiame name taipgi randasi Latvijos ir Estonijos Konsulatai.

Laiškus rašant prašoma visumet adresuoti:

Representative of the Republic of Lithuania,
38 Park Row,
New York City.

Pastebėjau, kad geros draugijos žmonės pasižymi šaltu ramumu, kurs apsirėiskia vi-suose jų darbuose. Valgo jie ramiai, vaikščioja ramiai, gyvena ramiai ir nelaimės kenčia ramiai; tuo tarpu kai šiaip jau žmonės negali išgyventi nei vienos dienos, kad nepadarius trukšmo.

Dr. M. Harvey.

J. T. Smith.

ATEITININKAS.

(Iš angliško vertė A. K. Tauragis)

(Tęsinys):

Atlikęs bėgimą, užlipo ant kriaušo ir smuko per krūmus, panaudodamas visus Vavajandai žinomus gudrumus, kad tik supainiojus vėjikus. Bet kas-gi gali apgauti tą baisųjį Edvardą. Šį sykį jam geriau sekėsi negu paskutinį kartą. Nors vėjikai ilgiau užtruko, kad suradus jo slapstymosi vietą, bet greičiau sugavo. Kumet sugautas Vavajanda buvo atvestas žudimo vieton, tardymas atliktas paprastu būdu.

— Vavajanda, ar turi ką pasakyti, delko, sulig giminės įpročių, šis ugnimi mirties nuosprendis neturėtų būt išpildytas?

— Prašau tos malonės, mirti liuosame mūšy su mano priešų vadu.

— Ar norite, kad šis prašymas būtų suteiktas? — užklausė Raudonasis Mikas stovinčio vaikų būrio.

Būrys išrėkė sutikimą. Vadai išsirengė, sulig įstatymo. Visas būrys susėdo ratu ant akmenų, tylėjo ir džiaugėsi, kad dabar Vavajandai bus atlikta tikra bausmė. Apsidairęs aplinkui Vavajanda matė tik vieną gailėstingą veidą. Tai Raudonojo Miko, nuo kurio buvo nuimta nosis ir ūsai. Išvaizda Edvardo buvo rimta, bet pilna pasigailėjimo. Vinco širdis, kuri pačioj gilumoj buvo gera, net apmirė.

Duota ženklas, ir abu pradėjo sukinėtis viens apie kitą, ieškodami progos susikibti. Bet juodu sulaikė būrio riksmas. Visi sužiuro vienon vieton, kur tarpe medžių stovėjo Tėvas N. Prisiartinęs kunigas prabilo:

— Laukuose kunigas privalo gelbėti auką. Aš skiriuos Vavajandą. Aš užtikrinu gražų jo ateity apsiėjimą. Jis yra mano draugas. Aš jį apkrikštijau. Aš jį tikėjimo mokinau. Turite jam dovanoti ir atiduoti man. Visi, kurie tam pritariat, sakykite, taip.

— Taip! — vienu balsu sušuko visas būrys.

—Sek mane! — žemu balsu Tėvas N. pa-

sakė Vavajandai ir abu dingo miške, palikdami užpakaly savęs nustebusį būrį.

SKYRIUS VII.

Užpuolimas.

Vos kunigas dingo iš jų akių, vaikai pradėjo tartis. Ypatingas buvo klausimas: kas apie tai pranešė Tėvui N.? Vis-gi kas nors turėjo išduoti šią paslaptį. Gal net pasakė apie pasiketinimą tol lupti Vincą, kol jis liausis kenkęs Ateitininkų rateliui. Visi vaikai žiūrėjo vienas į kitą su nepasitikėjimu ir kiekvienas kartojo — Ne aš!

— Ar tik nebus tai padarius jo motina, — prabilo Edvardas į tuos dešimts narių, kurie vienas po kitam turėjo perti kailį visų jų priešui. — Stengiausi ją suodominti. Ji ir-gi gerai Vincą nugązdino, tačiau, matyt, niekas iš to neišėjo. Tūmet, žinoma, ji nuėjo pas Tėvą ir pasakė. Reikia pažymėti, kad Tėvas N.mėnesiu iš anksto žino, ką žmonės darys. Tokiu būdu ir mes dabar turime atsizadėti savo sumanymo. Jis apsidirbs su Vavajanda ir, aš manau, nebūsime daugiau jo trukdomi.

Edvardas įspėjo. Nors niekas nežinojo, kas atsitiko tarp išgelbėto ir išgelbėtojo, bet vienas buvo aišku, tai tas, kad nuo to laiko Radlienė, rods, buvo labiau patenkinta ir Vincas mandagesnis. Jis nei žodžiu neprisiminė apie tą dalyką ir nekalbėjo apie ratelį. Savo būde pasidarė ramesnis, it išgelbėjimas jo iš to pavojaus būtų jį tokiuo padaręs. Jis, be abejonės, džiaugėsi laimingai išsisukęs iš tos bėdos, tačiau savo piktumo, kad taip greitai buvo ratelio narių sugautas, vis-gi nepametė, ypatingai ant Edvardo. Nuo to laiko jis nei nepažvelgdavo į ratelio narius, o su Edvardu ir-gi retai kada kalbėjo. Jei kada ir kalbėjo, tai del mandagumo. Tad ir linksmumas senų dienų Radlienės namuose Edvardui pasibaigė. Edvardas jau nesėdėjo su draugais bendrame kambary ir nešnekučiavo apie dienos

įvykius, išskyriant Arolą, kuris apie nieką daugiau nekalbėjo, kaip tik apie banką ir jo tarnus, o visą liuoslaikį taip sau leido jų draugijoje. Kalbėdamas į Vinčą ar į Edvardą, visumet juos vadinavo "jūs kūdikiai". Namu pareidavo vėlai, o rytais sunkiai keldavos. Edvardas dabar nekaip jautėsi dėl nutrauktų draugiškumo ryšių. Todėl anksti gulo ir anksti kėlėsi. Vieną kartą girdi Saulėnaitę kalbant.

— Džiaugiuos matydama tą vaiką galutinai pastumtą savo vieton. Tamsta per daug jį dykinai. Dabar vaikas parodė, kur yra jo vieta. Jei dar duotum jam kambarį kur nors palėpy, jis būtų tikras ruošvaikis.

— Tavo tėvas ir-gi buvo ruošvaikis, — juokdamos atsakė Radlienė.

Girdėdamas tai Edvardas turėjo išbėgti pašūrėn, kad gardžiai nusijuokus iš tokios Saulėnaitės minos, kokią padarė savo veide.

— Tai atrėžė, — kalbėjo sau Edvardas. Jis negalėjo suprasti tokio Saulėnaitės į jį atsinešimo. Tiesa, kad jis vargšas, mažo mokslo, neišdidus ir niekam neinas į kelią. Del ko-gi ji turi jo nekęsti.

Edvardas linksmai priėmė šį Saulėnaitės sumanymą ir tyliai jį įvykđino. Vieta nors keista, bet buvo gera. Kambarys buvo erdvas, pilnas senų daiktų, kurių niekas nenorėjo vartoti. Čia Edvardas įsitaisė sau mokinimuisi gūštą, kad nebūti po Vinco akių. Čia pasitaisė ir lovele. Žemutinį kambarį ir-gi po senovei užlaikė. Radlienė už tai atsilygino jam padvigubindama savo malonumą.

— Galų gale vis-gi tu išgelbėsi tą vargšą, — sakė ji Edvardui. Kunigas jį sudraudė. Tą sudraudimą jis skaudžiai priėmė. Dabar jau gražiau apseina, dėl to ir tu būkie kantrus.

— Aš nepaisau, — atsakė Edvardas. Kantrybės pas mane bus. Veiksiu kas galima, kad tik pagelbėjus jam taip, kaip Tamsta man pagelbėjai.

— Tikiu, kad tą padarysi, — atsakė Radlienė ir sau pašnibždomis dar pridėjo: — Ak, kad mano sūnus būtų toks meilus, kaip šis našlaitis.

Dienos slinko po senovei. Atėjo žiema,

paskui ją ir pavasaris, kuris tuojau iššaukė vaikus vasariniam darbui. Visi Ateitininkai valė, švarino pakrantę ir rengė maudymuisi vietą. Tai buvo jų savastis. Kada tapo nuleista prūdelin valtėlė, įtaisyta krante lenta, nuo kurios smagu buvo šokti vandenin ir pasinerti, kada visi įėjimai buvo Maginio aptverti, vietos grožė išrodė neapsakoma. Aikštėj pakabinta lenta su parašu, kuri draudė prasižengėliams vaikščioti ant tos žemės. Miesto vaikai tačiau paniekino kranto pavedimą vienam vaikų būriui ir bandė juom naudotis, iš ko įvyko keli susirėmimai, kurie galutinai išsprendė, kad Smilčių suonaša vis-gi yra nuosava žemė ir kad jos savininkai nepakęs jokių landziotojų. Maginis-gi sėdėdamas ant verandos ir matydamas, kaip jo darže viskas gražiai auga, nenuskinama net nei viena tometė, juokėsi sau, turėdamas minty, kaip dar neseniai reikėdavo jam vaikyti vaikus iš daržo, kurie viską vogė, ir kaip su jais buvo kovojama miesto gatvėse.

Buvo tai dar anksti, birželio mėnesy. Nugalėtų ir neprileidžiamų prie Smilčių suonašos vaikų nusiskundimai vienas po kitam ėjo pas Vinčą, kuris nieko nematė, bet daug galvojo. Vincas norėjo atkeršyti visiems tiems, kurių nekentė, bet neturėjo noro muštis su visu rateliu. Užduoti kiek neramumo, pavarginti Edvardo galvą, sulaužyti nors vienai dienai kranto monopolį, užpulti ir apiplėšti Maginio daržą, ak, begalo būtų linksma. Ir jis pradėjo daryti piana, kurį pavadino šposu, nepavojingą, tik, ot, taip sau šposą, kad parodžius miesto šventiesiems, jog kranto monopolis yra negeras ir visumet gali būti sulaužytas. Vardan pasaulio, jis nedrumstų Ateitininkams ramumo, jų neužgautų, ne. Bet sveiku laikė duoti žmonėms supratimą, kad ant šios planetos jie negali daryti to, kas tik jiems vieniems pa tinka.

Edvardas niekumet nebuvo akilai įtikėjęs į Vinco atgailą. Jis visumet buvo atsargus, visumet kovai pasirengęs. Jo sumanymai nugalėjo visus nepriklausomųjų puolinius dėl kranto ir daržo. Pirmieji susirinkimai parodė teisių laužytojams, ką gali Ateitininkai. Edvardas numanė, kad dabar ge-

ra proga Vincui parodyti blogą valią. Kada prasidėjo maudymosi laikas, Edvardas tęmijo Vincą ir jo draugus. Vandenpuolio pakrantė buvo rinktina vieta gabiems plaukikams. Tačiau po didelių lietu, aukščiau Valstijoje ši vieta pasidarydavo pilna vandens sukurių ir dėl to pavojinga. Tada ja naudodavos tik patys gabieji plaukikai. Tokiuose atsitikimuose visi vaikai spiedavosi prie Smilčių suonašos, kuri dvigubai buvo maloni: kad vieta gera ir kad yra jų vien. Nepriklausą prie ratelio ir visi kiti vaikai

labai norėjo matyti, kaip ta vieta įrengta ir kiek visi pagerinimai prisidėjo prie jos linksmumo. Tad-gi planas užpulti vietą, paimiti ją ir laikyti priešais savininkų norą, tyliai apiplėšti Maginio daržą ir klausyti paskui jo pravardžiavimų visiems patiko. Visam tam vadovavo Vincas. Jis buo atsargus ir nei jokių nerodė ženklų. Tačiau Edvardas savaitę prieš tai jau viską žinojo ir atliko ilgą pasikalbėjimą su pačiu Maginiu.

(Toliaus bus)

Sporto Sekcija.

KAS STOS ŽAISTI BASEBOLĄ SU SPRINGFIELDIEČIAIS PER SEIMĄ?

Šiomis dienomis p. V. Rūkštalis, L. Vyčių Centro Raštininkas, gavo nuo Jurgio Millerio, Vyčių Sporto Sekcijos Generalio Pirmininko, oficialų pranešimą, kad L. Vyčių 48 kuopos (iš Springfield, Ill.) Sporto Sekcijos basebolo grupė sutinka lošti basebolą per Dešimtąjį Seimą, Detroit, Mich., su bile kurios Vyčių kuopos ar Apskričio basebolo grupė. Kurios kuopos oficialiai paskelbs ir sutiks stoti lošiman su išsimiklinusiais Springfieldo Vyčiais? Perskaite šį pranešimą, kažką pasakys Chicagos Vyčių Sporto Sekcijos?

IŠ L. V. SPORTO SEKCIJOS CENTRO RAŠTINĖS.

REZULTATAI (Scores).

Visų kuopų Sporto bei Atlėtų Sekcijų skyriai nuoširdžiai prašomi prisųsti Centro Valdybos Sporto Sekcijos Raštininkui smulkius rezultatus (scores) visų lošimų: futbolo, basebolo, teniso ir kitų. Šiuos rezultatus Raštininkas skelbs organe ir anglų laikraščiuose.

Kiekvieno Sekcijos Skyriaus korespondentas lai pasistengia aprašyti ir paskelbti visą savo skyriaus veikimą vietiniuose lietuvių ir anglų laikraščiuose. Koresponden-

tai prašomi taip-gi atsųsti Raštininkui iškarpa (clippings) visų Sekcijos skyriaus aprašymų, pažymėdami, kokiam laikraštyje ir kada tas aprašymas tilpo.

VISI TALKON!

L. V. Centro Sporto Sekcijos Valdyba žino, kad viena ji negali atlikti tokio didelio darbo, t. y. steigti visose kuopose sporto sekcijas. Dėl to šiuomi kreipiamės prie kiekvienos kuopos narių, prašydami pagelbos, t. y. padėti mylintiems sportą nariams kuopose įsteigti Sporto sekciją ir ją paremti. Be to, jei kas turi naudingų sumanymų ar patarimų, kuriais galima pagerinti Sporto Sekcijos veikimą, prašomi atsųsti juos Centro Sporto Sekcijos Raštininkui. Visa C. S. S. Valdyba už tai bus dėkinga.

Praeitame "Vyčio" num. prisiminiau apie Sporto Atlėtų Sekcijos Fondą. Ligi šiol dar nei vienas Vytis neprisiuntė aukos šiam naudingam tikslui. Vyčiai! Jei neišgalite aukoti dolierių, aukokit centus. Atkartojame, kad visos aukos bus sunaudotos vientik puošimui mūsų organo atlėtiniais paveiklais. Pilnos pajamų bei išlaidų atskaitos bus skelbiamos "Vytyj".

Siunčiant aukas išpirkit "money orderj"

p. P. Varakulio, L. V. Centro Išd. vardu ir siųskite šiuo antrašu:

LIETUVOS VYČIAI, Sporto Sekcija,
4736 So. Wood Street, Chicago, Ill.
Pr. L. Savickas, L. V. Centro Sp. Sekc.
Raštininkas.

BASEBOLININKŲ GRUPIŲ ŽINIAI.

L. V. 26-tos kuopos (Worcester, Mass.) Sporto Sekcija yra pasižymėjus ne vien besketbolo lošime, bet taip-gi ir basebolo.

Kuopos pirmininkas, Petras B. Jurgelionis, pasižymėjęs sportininkas praneša, kad 26 kp. basebolo grupė uoliai rengiasi prie šiemetinio basebolo sezono. Grupė turi daug gabių sviedininkų ir tikisi gražių pasekmių. Worcesterio basebolo grupė taip pagarsėjęs tarpe svetimtaučių, kad šiemet buvo kviesta priklausyti prie Winchester Amateur League, kur priklauso geriausios basebolo grupės iš Worcesterio ir apylinkių.

L. V. 26-tos kp. sviedininkai šiemet ruošiasi užkariauti visą Naująją Angliją ir prašo visų tos apylinkės basebolo grupių atsišaukti ir stoti lošiman. Norėdami lošti basebolą su L. V. 26-tos kp., kreipkitės šiuo adresu: *Petras Jurgelionis*, 222 Waverly St., Worcester, Mass., arba į L. V. Centro Sporto raštinę.

Pr. L. Savickas, L. V. Centro
Sporto Sekcijos Rašt.

—x—

Malonu skelbti, kad L. V. 26-tos kuopos Sporto Sekcijos besketbolo grupė su dideliu rezultatu užbaigė besketbolo sezoną, laimėdami 16 lošimų, o pralošę tik 1. Ši grupė lieka šampionas Naujosios Anglijos lietuvių besketbolo grupių. Šių metų L. V. 26-tos kp. besketbolo grupėn, po vadovystės Kaz. Zinkaus ir Petro Jurgelionio, įeina šie asmenys: S. Vaškelevičius, V. Sudeskas, J. Jurgelionis, O. Lamirė, M. Grinevičius ir V. Minsevičius. Va, basebolo lošimo rezultatai:

Vardas	Padarė L.V. 26 punktų grup.
Wellington Rifles	9 20
L.V. 1-ma kp. Montello, Mass.	10 48

Dobmas Club	21	60
Eagles	24	54
Company A	14	52
St. Aloysius	26	25
St. Aloysius	10	50
Worc. Hebr. Club (žydų klub.)	16	58
Leezville A. C.	25	28
Harlems	16	41
Townsend A. A.	26	29
Webster	20	31
Columbia A. C.	13	29
Mitchell A. A.	12	49
Ellsworth A. C.	31	36
Cathedral A. A.	23	29
Strand A. C.	32	36

Jaunamečių skyrius išlošė 9 kartus, o pralošė tik 3.

Mergaičių ratelis išlošė visus 5 kartus.

—x—

Pasibaigus sezonui ir lenktynėms besketbolo lošime "Championship", prasidėjo lenktynės čia augusių su ateiviais. Čia augusių grupė buvo iš: P. Jurgelionio, V. Sudeskos, J. Jurgelionio, K. Zinkaus ir S. Vaškelevičiaus. Ta grupė padarė 95 punktus. Ateivių grupėje buvo: Miklušis, Karoblis, Stankus, Bačys ir Dzedulionis. Ta grupė padarė tik 20 punktų.

Visi ateiviai yra nariai kuopos dramos sekcijos. Jie manė, kad ir besketbolą galės taip gerai lošt, kaip teatralius veikalus ir sukirsti čia augusius. Tačiau viskas išėjo priešingai.

Nežiūrint į šį pirmą bandymą, ateiviai tačiau nemano pasiduoti ir ateinančiam sezone sumušti visas Naujos Anglijos besketbolo grupes.

Lauksime ir pamatysime.

Pr. L. Savickas, L. V. C. Sport. Sekc. Rašt.

TENNIS.

Na, ir miklus tas Springfieldo jaunimas. Negana, kad turi stiprią basebolo grupę, gražiai pasižymi ir kitose sporto šakose.

Šale basebolo, ypatingai pasižymi teniso grupė. Šios grupės dabartinė valdyba susideda iš šių asmenų: Pirmininkas—kun. I. Keršys, pirm.-pagelb. — B. Jokubauskaitė, Tvarkos vedėjas — A. Želvys.

Gerb. kun. Ignas Keršys, nors ir labai užimtas įvairiais darbais, tačiau randa laiko dalyvauti tame maloniam sporte. Jis yra profesionalas ir didelis teniso mėgėjas, taip-gi daug nuveikęs šio ir kitų sporto šakų srityse.

Vytė Bronė Jokubauskaitė tai-gi didelė teniso mėgėja, veikli kuopos narė ir pasižymėjusi teniso lošėja net svetimtaučių tarpe.

Antanas Želvys ir-gi nepasilieka nuo kitų. Jis yra gabus teniso lošėjas ir uolus veikėjas kitose sporto šakose.

Garbė yra L. V. 48-tai kp. turėti savo tarpe tokius narius, kurie platina sportą tarpe lietuvių ir daro garbę L. V. Organizacijai.

Pr. L. Savickas, L.V.C.Sporto Sekc. Rašt.

—x—

Mahanoy City, Pa. Sekmadieny, bal. 30 d., š. m., L. Vyčių 10 kp. laikė mėnesinį susirinkimą, kuriame įsteigta sporto sekcija.

Tuoju sudaryta sviedininkų grupė, kurion įsirašė: V. Bobrinskas, V. Baronas, K. Lesiavičius, J. Moliušis, K. Bendorius, S. Barneckis, P. Bobrinskas, P. Marčiulionis, A. Burža, A. Aidukaitis ir J. Baukus.

Merginos sudarė "Tennis" grupę. Prie šios grupės prisirašė M. Pangoniūtė, S. Rutkauskaitė, K. Žukauskaitė, E. Žarnauskaitė, M. Kralikiūtė, M. Krasnickiūtė, M. Shatas, O. Grėbliūniūtė, M. Žardeckiūtė, E. Kuberčiūtė, P. Aidukaičiūtė, A. Jokuboniūtė, O. Pašukevičiūtė, O. Budrevičiūtė, M. Budrevičiūtė, M. Strelkiūtė, E. Kinauskiūtė, M. Kliučaičiūtė.

Kadangi sekcijai reikalinga įvairių žaidimams įrankių, kaip vaikinams, taip ir mergaitėms, tai Vytis P. Kubertavičius praždiai aukojo 10 dol.

Tikimasi kad mūsų kp. sporto sekcija energingai imsis darbo. Susirašę nariai prašomi lankyti savo skyrių susirinkimus.

P. N.

Liet. Kat. Jaunimo "Pavasario" Sajungos Veikimo Apžvalga.

(Tęsinys.)

1918 metais vargais negalais pasisekė gauti iš Vokiečių leidimas spaudinti "Pavasaris". Į Redaktorius pakviestas p. Stasiūnas.

Jam teko beveik ištisus 1918 metus leisti Vilniuje "Pavasaris". Pradėjus spausdinti nuo 2,000 ir privartyta iki 5,000 egzempliorių. Vilniuje leidžiamas "Pavasaris" pilnai apsimokėdavo. Likęs pelnas skiriamas buvo "Tėvynės Sargui" leisti.

Dar pirma to, Vilniaus Pavasarininkai, nesulaukdami savo organo "Pavasario" atgimstant, 1916 m. buvo sumanę leisti laikraštį rankraštyje, pavadindami jį "Pavasario Žiedai". Laikraštis ėjo, kaip aplinkybės leisdavo: į mėnesį, į du mėnesius, o per vasaros atostogas tai į kelis mėnesius kartą. Kadangi jojo egzempliorių skaičius siekė

vos 3—4, tai jis guodžiai visų buvo gaudomas ir skaitomas. Tikram "Pavasariui" atsiradus, "Pavasario Žiedai" nustojo ėję. Dabar 1920—21 m. po lenkų okupacijai Vilniaus Pavasarininkai, negaudami iš Kau-no "Pavasario", vėl pradėjo leisti "Pavasario Žiedus" rankraštyje.

Pirmose lenkų okupacijos dienose Vilniaus Pavasarininkų veikimas buvo apmiręs ir stačiai negalimas. Sunkiausia buvo tai 1920 m. pabaigoje ir 1921 m. pradžioje. Tuo laiku net susirinkimų nebuvo, nes tumet lietuviai buvo gaudomi ir kalėjiman sodinami. Kai-kurie Pavasarininkai turėjo laimės net po 4 mėnesius kalėjime paviešėti (Kauza), kiti trumpiau, taip, kad apie susirinkimus nebuvo ko nė svajoti. Dabar jau vėl šiaip taip pradedama krutėti: kas dvi savaiti daroma susirinkimai. Vilniaus Pava-

sarininkų ūpas nenupuolęs, nes anot jų pranešimo "tikimės, kad varžantieji mus retėžiai turės trūkti ir mes liuosai kaipo Laisvos Lietuvos piliečiai savo sostinėje susirinkimus darysime." Vilniaus Pavasarininkų veikėjų pavardžių, delei tam tikrų aplinkybių dabar skelbti negalima.

Delei bolševikų antplūdžio 1919 m. iš Vilniaus Lietuvos valdžiai Kaunan persikėlus, Pavasarininkai vėl atgijo. Tais pat metais rugsėjo mėn. 12 — 13 d. šaukiama Kaunan pirmoji vieša Pavasarininkų Konferencija; dalyvavo 120 atstovų nuo 85 kuopų. Ši konferencija, įvykusi pačioje karštoje Lietuvos Valstybės del savo nepriklausomybės kovoje, pasižymi savo skaitlingumu, gyvumu ir nepaprastai pakeltu ūpu. Josios protokolas surašytas ant 24 didelių puslapių, sudaro atskirą gan didoką knygą.

1919 metai, tai nepaprasti Lietuvos atgimimo Istorijoje karo metai. Pavasarininkai, savo obalsiu laikdami Tėvynės meilę, dabar visą savo veikimą kreipė į naujai atgimusios Lietuvos Valstybės statymą. Svarbiausiam Lietuvos Valstybės atgimimo laikotarpiui prasidėjus, reikalinga buvo pirmiausia sudaryti tvirta Lietuvos kariuomenė, reikalinga buvo neatidėtinai ir Valstybės vidus tvarkyti. O tuo tarpu priešų buvo begalės. Iš rytų plūdo rusai bolševikai, vakaruose tvėrėsi didžiausios vokiečių bermontininkų gaujos, iš pietų plaukė groboniai lenkai, kurie net mūsų sostinę Vilnių užėmė. Be to Lietuvos inteligentijos daugybė buvo išsklaidyta Rusijoje, daug jos buvo užsieniuose. Vienu žodžiu, darbininkų buvo didelė stoka, o dirbti reikėjo neatidėtinai greitai. Todėl ir Lietuvos Pavasarininkai visas savo jaunas pajėgas nutaria Valstybės kūrimo darbui pašvesti. Tas yra ryškus iš šios konferencijos protokolo, kurį čionai paduodame:

"Mes, Pavasarininkai 1) suprasdami, kad šiais sunkiais laikais mūsų tikslai ir teisėti siekimai gali būt pasiekti tik visai Lietuvos visuomenei stojus į bendrą sutartinį Lietuvos Nepriklausomos Valstybės kūrimo darbą, 2) turėdami omeny mūsų vyresniųjų kartų katalikiškojo jaunimo uolų,

aktinga dalyvavimą ir nuopelnus višose gyvenimo srityse, 3) suprasdami gyvenamojo laiko sunkumą ir visus grėšiančius mums pavojus iš vidaus ir svetimų priešininkų, 4) žinodami, kad mes kaipo būsimieji demokratingos valstybės piliečiai, turėsime stoti į visą gyvenimo platumą ir tarti žodį, už kurį turėsime atsakyti prieš Dievą ir prieš visuomenę del visų gyvenimo apsirėškimų ir 5) žinodami gerai tą gyvenimo tiesą, kad tik praktikos keliu galima pasiekti tam tikro išsitobulinimo ir prityrimo dirbamoj srity, savo konferencijoje 1919 m., 12—13 d. *nutarėme*:

1. Savo darbu apimti visas gyvenimo sritis: kultūrinę, visuomeninę ir politinę, kad aktingai, uoliai ir sąžiningai jose dirbant taptume sąmoningi, dori ir tėvynei ir Bažnyčiai naudingi piliečiai. Kadangi Pavasarininkų Sąjunga yra kultūrinio pobūdžio, tai daugiausia domės turime kreipti į kultūrinimą savęs ir kitų. Tik per šviesą ir dorą galima pasiekti gerovės ir laimingesnio rytojaus. Tikėjimas ir dora yra viso gyvenimo pamatas ir nuo jų pridera visa žmogaus ateitis ir darbų vaisingumas. Del to Pavasarininkai stengsis auklėti ir stiprinti savy tikybinis ir dorinius jausmus.

Tuo tikslu: 1) reikia išaiškinti visas tikybinės tiesas, kad būtų sąmoningų katalikų, 2) eiti sąžiningai ir drąsiai visas tikybinės pareigas, 3) rengti protarpiais Pavasarininkų tikybinės iškilmės: bendras komunijas, pamaldas, pamokslus ir tt., 4) dalyvauti bendrose tikybinėse iškilmėse ir kaipo atskiriems žmonėms ir kaipo organizacijai su savo ženkleliais, vėliavomis ir tt.

Iš mokslo srities Pavasarininkai turi įgyti visų reikalingiausių gyvenimui žinių ir padėti visiems šviestis. Tuo tikslu: 1) steigia suaugusiems įvairios rūšies kursus ar kitų įsteigtuose uoliai dalyvauja, patys mokydamies, ar kitus mokydami, 2) skaito liuosomis valandomis įvairaus turinio knygas, kad įgyti tų žinių, kurios yra reikalingos kiekvienam apsišvietusiam žmogui, būtent: gamtos, istorijos, literatūros ir kitų iš savo dirbamo darbo, kaip ūkininkavimas, ar kuris kitas amatas, 3) skaito savo organą ir kitus laikraščius, atatinkamus savo

pakraipa bendriems Pavasarininkų tikslams, kaip va: "Laisvė", "Draugija", "Darbininkas", "Ateitis", "Vienybė", 4) platina laikraščius ir knygas ir kitų tarpe: tuo tikslu steigia knygų ir laikraščių pardavinėjimą, tarpininkauja norintiems jų išsirašyti, ra-

gina skaityti ir pirkti ir tt., 5) rengia visokios rūšies kultūrinančių pramogų, kaip korai, vakarėliai, gegužinės ir tt. nepamiršdami, kad progos ir pasilinksminimai nėra mūsų tikslas, bet tik priemonė tikslui pasiekti.
(Dar ne viskas).

Bibliografija ir Kritika.

Lietuvos Mokykla. 1917 metais vilniečiai mokytojai išleidžia rimtą, gražų mokytojams almanachą "Atžalą". Toji Atžala, tai buvo lig koks pranašas "Lietuvos Mokyklos".

Mokyklos kuriasi viena po kitos. Vokiečių valdžia rengia mokytojus steigdama kursus. Mokytojai jaunučiai, neprityrę, vokiečių dvasioj išauklėti bei auklėjami. Čia reikėjo šis tas daryti. Ir ačiu Pranui Dovydaičiui. Jis ima, pradeda tas spragas kaisioti, taisyti. 1918 metų pradžioje pradeda leisti mokymo ir auklėjimo žurnalą "Lietuvos Mokykla", doriniais, religiniais Kristaus mokslo principais paremtą. Jis eina ir dabar nešdamas mokytojams įvairių rimtų dalykų. Net laisvamaniškoji spauda pripažino jos vertę. Štai ką sako jų laikraštis "Varpas" 1920 m., 8—9 Nr. "Demokratinei mokytojųjai, turint prieš akis tokį klerikalinį auklėjimo reikalams pašvęstą organą, reikėtų rimtai susirūpinti, kad ką nors savo rimtesnio prieš pastatyti, nes "Beraštis" (dabar jau laikraštis "Mokykla ir Gyvenimas") persilpnas, kad su "Lietuvos Mokykla" galėtų lygtis". Dabar "Lietuvos Mokykla" yra Liet. Katalikų Mokyt. Sąjungos organas. Štai turiu šių metų antrąjį, t. y. vasario sąsiuvinį. Jis neša mokytojams tokių raštų:

- 1) J. Gudausko — "Apie vaikų būdo auklėjimą".
- 2) Iz. Tamošaičio — "Forsterio socialinė pedagogija".
- 3) V. Mazonavičiaus — "Darbo principas mokykloje (II Darbo mokykla literatūroje)".
- 4) Mokyklos gyvenimo balsai: Stiebo

— "Kas mums daryti. A. Kl-s — "Šis tas apie tvarkos palaikymą mokykloje".

5) Knygų aprašymai: J. Gobio — "Vaiko sielos evoliucija"; Vilkaičio — "Botanikos vadovėlis" ir "Aritmetikos uždav."

6) Be galo plati apžvalga: Iš Steigiamojo Seimo (kalbos ir ginčai apie mokyklos įstatymą) ir tt. Ką čia visa ir surašysi. Būtinai kiekvienas mokytojas, kunigas ir šiaip inteligentas turėtų įsigyti šį rimtą žurnalą. O įsigyti labai lengva. Tik reikia įsidėmėti šį adresą: Kaunas, Didžioji Vilniaus gatvė No. 34. Šv. Kazimiero knygynas.
Mok. Br. Paukštys.

REDAKCIJAI PRISIŪSTOS KNYGOS IR RAŠTAI.

Kun. F. L. Kenzel, C. SS. R. *Piloto Duktė*, drama penkiuose veiksmuose, vertė Jonas Tarvydas, išleido Vertėjas ir Draugas, "Darbininko" spauda, pusl. 59.

Lietuvos Mokykla, mėnesinis laikraštis auklėjimo, mokymo ir mokyklų organizacijos reikalams, Pr. Dovidaičio vedamas. V-jų metų 1-sis sąsiuvinis, 1922 m. sausio mėn. 15 d.

Pavasaris. Iliustruotas Lietuvių Katalikų Jaunimo Sąjungos organas, No. 2—3, 1922 m.

Žiburėlis. Vaikų laikraštis No. 2, 1922 m. sausio 15 d.

Šv. Kazimiero parapijos (Phiadelphia, Pa.) mėnesinis laikraštis. Metai I, Nr. 1, 2 ir 3. Prenumerata metams \$1.00. Adresas: kun. J. J. Čepukaitis, 324 Wharton Str., Philadelphia, Pa.

LIETUVIŲ NELIETUVIŠKI DARBAI.

Nesenai Lietuvos laikraščiai buvo pranešę, kad Lietuvos valdžia vėl susekusi slapta sandėlį Kaune bolševikų literatūros ir ginklų.

Dabar paaiški kai-kurios to nuotikio smulkmenos. Ypač nuostabus yra tai didis rūpestingumas ir uolumas Lietuvos laisvės griovikų, su kuriuo jie knisiasi po mūsų valstybės pamatais. Svarbu pažymėti ir Lietuvos valdžios sugebėjimas susekti visas komunistų slapybes.

Aprašoma, kad susektoji komunistų gūsta turėjusi net 15 slaptų išėjimų, atsitikime, jeigu būtų užklupti netikėtai. Kai-kurie iš tų išėjimų vedė iškastais požeminiais koridoriais tarsi katakombomis, vienas vedė per kelių namų aukštų (pelėpes).

Viename iš tų aukštų buvusi įtaisyta spausdinamoji mašina. Bet ypatingai gudriai buvę paslėptas sandėlis įvairios spausdinamosios medegos ir jau gatavų spausdinių. Daug vargo reikėjo padėti lietuviams detektyvams, kol tą sandėlį surado. Kieme tarp purvų ir mėšlynų stovėjo trobikė, nelyginant tvartai (staldai).

Tačiau įėjus į vidų, atrasta dailūs, švarūs kambarys su gražiais rakandais ir naujomis, stipriomis grindimis. Tos grindys pasirodė detektyvams įtartinos. Kada jas atplėšė, vienoj kertėj surado pakeliamas duris. Tačiau duris pakėlę — pamatę tik žemę. Bet ėmė tą žemę kasti ir gana giliai surado kitas duris, kurios jau vedė į patogų pravėdinamą rūšį, kurioje ir rasta visi tipografijos įtaisai, raidės, medega ir stirtos jau gatavos literatūros. Panašūs spausdiniai seniau buvo importuojami iš Rusijos, dabar matyt, sumanyta susikurti pačioje Lietuvoje. Iš to rūšio buvo dar kitas slaptas išėjimas.

Buvo suareštuota keletas komunistų. Valdžia energingai veda tardymus.

Kad taip kas sugebėtų tų lietuviškų svetimdvasių energiją ir darbštumą nukreipti į tautos ir ypač darbininkų gynimą nuo pasikėsinimo lenkų prieš jų laisvę ir gerbuvį — tai būtų padarytas tikrai geras darbas.

Dabar jie turi gabumų, gudrumo, pasišventimo, energijos, — tik kaip gaila, kad tas viskas nukreipta prieš save ir savuosius.

Liūdnas nesusipratimas.

Kas Jaunimo Veikiama

Cleveland, Ohio, Bruožai iš L. Vyčių 25 kp gyvenimo. Nuo senai L. Vyčių 25 kp. yra skaitlinga nariais. Tą žinojo ne tik vietoje, bet ir kitoje kolonijose. Nemažesnę kiekybę galima buvo pastebėti ir iš jos veikimo dailės srityje. Tą gali paliūti visi, kurie gavo progos atsilankyti į mūsų koloniją. Laikui bėgant netekome daug darbščių narių. Vieni mirė, kiti išvažinėjo į kitas kolonijas, kiti išvažiavo į Lietuvą, o dar kitų šeimyninės gyvenimo apytovos privertė apeisti savo idėjos draugų būrį, nors jie ir ant toliaus pasiliko tarpiais ryšiais surišti su ta idėja. Jie pasiliko rėmėjais. Pastarųjų yra daugiausia.

Pusė metų antpuoliai. Nuo senai čia bedieviai keldavo galvas skelbdami mirtį katalikų jaunimo obalsiui. Bet kumet tas nevykdavo, jie, it musę prariję, nutildavo.

Pabaigoje praeitų metų, pastebėję bedieviai, kad nėra kuopoje daugelio narių, kurie seniau

sekmingai apgindavo katalikiško jaunimo obalsį, sumanė daryti puolimą. Sumanyta — padaryta. Kad sekmingesnė būtų kova, bedieviai pasisamdė talkon vieną kitą išklersų "kataliką", kurie taip paskendę fanatizme, kad išgelbėt juos galėtų vien tik vienas gailėstingas Dievas. Kaip bedieviai, taip ir jų talkininkai atlikinėjo banditų darbelius laisvamanių spaudoje, šmeiždami ir visokiais būdais, skleisdami melagystes. Jie manė, kad tikslą atsieks, sutriuškins savo priešus. Bet apsiriko vargšai. Nieko nelaimėjo.

Vienybė sudarė galybę. Vyčiai, nuolatos sutikdavo priešų puolimus, bet jie buvo lengvai atremti, be žymesnių nuostolių. Klausimas, kodėl taip buvo? Atsakymas lengvas ir aiškus. Vyčių tarpe yra vienybė, kuri ir davė galimybės sekmingai kovoti su tamsybių apaštalais. Negalima sakyti, kad visi kuopos nariai kokiame nors darbe būdavo vienos minties. Bet mažuma didžiumai visumet nusileisda-

vo, jeigu koks žygis nebuvo priešingas Vyčių Konstitucijai. Mažai kada kas pakeldavo asmeninius reikalus, nes kiekvienam rūpėjo Vyčių gerbuis, o ne sava garbė. Žodžiu sakant, Vyčių obalsis buvo statomas aukščiau savų asmeninių reikalų. Ir gali džiaugtis Vyčių 25 kuopa, turėdama nemažą skaitlių narių, kurie dirba nenuilstančiai, skleidžiami Vyčių obalsį tarpe katalikiškojo jaunimo, to jaunimo, kuris kovoja už krikščionybę, tai yra Kristaus mokslą.

Mūsų idėja. Pažvelgus į Lietuvos jaunimą, matai kaip ten stropiai organizuojasi įvairios jaunimo sąjungos: Ateitininkų, Pavasarininkų, kurių obalsis yra "Dievas ir Tėvynė". Yra žinoma, kad nuo senai Lietuvos jaunimo tarpe buvo įsigyvenę blogi įpročiai. Tą, nors seną, bet blogą įprotį reikės raut iš šaknų, o į jo vietą prigydyti diegą jauną, bet daug žadantį ateinančioms kartoms.

Mes, Amerikos Lietuvių Katalikų jaunimas, turime sekt Lietuvos jaunimą, imdami gražų pavyzdį iš jų. Čia mes turime Lietuvos Vyčių Organizaciją, kurios obalsis yra toks pat, kaip Lietuvos katalikiškojo jaunimo, tad skleiskim jį platyn. Jau nuoli! Jaunuole! Stengkimės rūpintis kuoplačiausia paskleisti katalikų jaunimo Obalsį "Viską Atnaujinti Kristuje". Kad tą sekmingiau atsiekus, turime pirmiausia patys iš savo tarpo prašalinti visokią apsilaidimą, kuris trukdo darbuotis. Žinome, kad viena žymi klaida padaro daug nemalonių. Stengkimės prašalinti jas.

Stiprinant idėją, auginkime savy meilę — vienybę, kuri išauklės galybę, kurios nenugalės nei jokia priešų galybė.

Naujos jėgos. Daugumas L. Vyčių 25 kuopos narių išvažiavo į Lietuvą, kiti litur persikėlė gyvent. Išrodė, kad mažai liko kuopoje jėgų, bet taip nėra. Štai į vietą buvusių, Sakalo, Žaliaduonio, Runtos, Grigalio, Būčio ir kitų, su'aukėme, naujų, jaunų pilnų energijos darbininkų: Bortnikų, Jakštaičio, Šeštoko (pargrįžusio), Buknio, Palšio ir kitų. Senieji nariai visi tebedirba.

Pažvelgus į antrą pusę, tai yra į merginų eiles, matome, kad į vietą seniau buvusių Bagdziūniūčių, Čeriaukutės ir kitų, užėmė vietą Matulaitės, Kuzmauskaitės, Baltrušaitė, Mickiūtės, Mikelioviūtės, Šerkšniūtė ir daugelis kitų.

Turiu priminti, kad nuo seniau uoliai darbuojasi: Pauliukūtė, Sakalauskiūtė, Vaizboniūtė, Vabaliūtė, Bekinaitė ir kitos. Bet štai dar kvartetas, kurių vardai turėtų būt aukso raidėmis įrašyti Vyčių 25 kuopos istorijoje: Ona Mikaličienė, Bronė Žitkienė, Ona Šimonienė ir Paulina Gluguodienė. Jos visos, aplinkybių dėlei, negali imt dalyvumo nuolatinam veikime, bet reikalui prisėjus su noru dirba kuopai. Kadangi jos daug prityrę veikime, tai nemažai duoda patarimų naujiems veikėjams.

Iš šio rašinio matome, kad L. V. 25 kp. turi daug darbščių narių, nemažiau juose yra pasišventimo, kilnumo.

Gal daugumas sakys, kad čia mano per daug pasigirta. Visai ne. Nesu saldžiuvė, tai nemyliu teikt kam nors "komplimentų".

Kas link veikimo, tai nuo daugiaus galinčių, daugiau reikalauju, o nuo mažiau galinčių ne tiek

daug noriu, bet kiekvieno gerą darbą tinkamai įkainuoju, nežiūrint kas jį dirbtų.

Tai tiek šiūom kartu iš L. V. 25 kp. gyvenimo. Jaunuolė.

—x—

Westville, Ill. Visų domė atkreipta vien į didesnių miestų Vyčių kuopų veikimą. Į kitas kuopas mažai žiūrima. Vienok negaliu išskęti nieko neparašius apie veiklią L. Vyčių 85 kuopą, Westville, Ill.

Prie šios kuopos priklauso vien čia augęs jaunimas. Nors aplinkybės buvo gana žiaurios, bet, ačiu kun. Brigmanui ir naujam koro vedėjui, M. Santarui, trumpu laiku tenykštė Vyčių kuopa pralenks ir didžiausias bei veikliausias kuopas, nes jų tarpe yra tas, ko kitose kuopose trūksta, t. y. — susiklausymas ir vienybė.

Bal 17 d., š. m., L. Vyčių 85 kuopa surengė margą vakarėlį. Nors oras buvo kiek lietingas, bet žmonių svetainėn susirinko daug. Programą sumaningai vedė koro vedėjas, M. Santaras. Jo pastangomis atvaidinta veikalas "Tas Nelaimingas Bučkis". Vaidinime ypatingai pasižymėjo J. Karpiūtė, O. Veiveriūtė, M. Santaras ir S. Karpis. Labai publiką prijuokino komedija "The Fish" (Žuvis). Kiti iš juoko net ašaroti pradėjo, kumet "žydas" publikai nežinant įėjo svetainėn per duris iš lauko siūlydamas žuvų. Kai-kas iš publikos norėjo tą "žydą" lauk išmesti. Tuomi "žydu" buvo S. Santaras. Kiti ir-gi savo roles gerai atliko. Be to buvo ir dialogų, kurie taip-gi gerai išėjo. Solo dainavo B. Aponaitė. Koras vedamas M. Santaro padainavo kelias liaudies dainelės. Be to solo dainavo D. Gustaitė, viešnia iš Detroit, Mich. Vakarais baigta Vyčių imnu. Reikia pastebėti, kad čia augęs jaunimas lietuviškai kalba geriau net už ateivius.

Bal. 18 d., š. m., įvyko kuopos susirinkimas. Ir čia reikėsi girtina tvarka. Per susirinkimą kalbėjo svečias kun. Vincius, ragindamas Vyčius ir toliau taip vienybėje veikti. Paskui kalbėjo D. Gustaitės, iš Detroit, Mich. Ji sveikino Westvillės Vyčius kaip savo praėjusių kūdikystės dienų draugus, drauges, reikšdama prisirišimą, nors gyvenimas toli vienus nuo kitų atskiria. Po susirinkimo sekė šokiai ir lietuviški žaidimai, kuriems vadovavo viešnia.

Tą pačią dieną rūpesniu kun. Vincius įrengta savybės vakarėlis tikslu arčiau susipažinti su svečiais. Kiek čia pasirodė draugiškumo, gražios tvarkos, sunku būtų aprašyti. Daug kartų teko dalyvauti tokiuose vakarėliuose, bet tokiame kaip šis, tai pirmą kartą. Programa pradėta 7 val. vakarų Vyčių imnu. Paskui kalbėjo korvedys M. Santaras, kun. Vincius, J. Veiveris ir kiti. Duetą išpildė J. Karpiūtės ir S. Simonaitės, solo M. Santaras ir B. Aponaitė. Po pirmos programos dalies pažaišta ir pašokta, gi paskui pakviesta į gražiai gėlėmis išpuoštą kambarėlį, kur stalas buvo padabintas gyvomis lelijomis ir nukrautas skaniais valgiais. Čia prasidėjo antroji dalis programos. Sudainuota "Lai gyvuoj sveiks"; paskui kalbėjo M. Santaras, kun. Vincius, J. Karpiūtė ir kiti. Ant galo prakalbėjo D. Gustaitė. Ji taip buvo sujudinta malonių priėmimu, kad nekartą ašaros nutraukė jai žodžius.

Ilgai, ilgai pasiliks atminty malonūs to vakarėlio įspūdžiai. Po vakarienės vėl žaista. Ant galo visi atsiveikinę, linksmūs išsiskirstė.

Jeigu Westvillės Vyčiams nepritruks energijos ir toliau taip veiks, galima tikėtis, kad ta kuopa bus pavyzdžiu visai Vyčių Organizacijai. Kuopoje daugiausia darbuojasi kun. Brigmanas, J. Karpiūtė ir M. Santaras.

Nenuilskite Westvillės Vyčiai, nors ir jaunos jų sū jėgos.

Vargšė.

—x—

Chicago, Ill. Balandžio 28 d. American-Bohemian salėje Bethoveno Konservatorijos mokytojai davė muzikalinį-vokalinį koncertą, kuris materialiu žvilgsniu turėjo vidutiniško pasisekimo, nes publikos buvo nedaug.

Bethoveno Konservatorija, tai vienatinė Chicagoje lietuvių muzikos ir balso lavinimo mokykla, dar senėnai įkorporuota. Konservatorijos įsteigėjas ir dabartinis jos direktorius yra p. Antanas Počius, plačiai žinomas pianistas ir kompozitorius. Be lietuvių mokytojų, Onos Pocienės (balso), Bičiūno, Jakaičio (smuikos), K. Gaubio (piano) ir kitų, Konservatorija turi du žymiu svetimtaučiu mokytoju, būtent p. Cook, Valparaiso Universiteto dainavimo profesorių ir p. Martinson, Chicagos Simfonijos Orkestros narį — solistą-smuikininką.

Trumpai suglaudus, programa buvo tokia. Ona Pocienė sudainavo Grant-Schaefer'io "The Winds Speeks", Ronaldo "Love, I Have Von You", Hagemano "Do Not Go May Love" ir antru kartu Plotnikovo "Sode žydinčių gėlelių", Žilevičiaus "Gundė mane bernuželis" ir Gruodžio "Aguonėlės". Ji, galima sakyti, buvo žymiausia to koncerto artistė. P-as Cook, Tenoras, dainavo Puccini'o "Let Her Believe", McDermid'io "Sacrament", Speaks'o "Morning" ir antru atvėju Verdi'o "Celeste Aida".

P-as Pocius davė Šopeno "Etude E. Mayor" ir Verdi-Lišto "Rigolletto-Paraphrase". Pastaroji ypatingai parodė, kaip mikliai jis valdo pianą. P-as Gaubis, jaunas pianistas, išpildė Šopeno "Prelude C. Minor" ir Rachmaninoff'o "Polichre-die".

P-as Martinsonas parodė aukštą išsilavinimą. Jis gerai sugriežė tris muzikos dalykėlius, ypatingai gerai išėjo Shubart'o-Wilhelmy'o "Ave Maria". P-as Bičiūnas išpildė Dodla'o "Souvenir" ir D'Ambrosio "Canzonetta".

Programa baigta duetu iš operos "La Traviata", kurį išpildė p-nia O. Pocienė ir p. Cook.

Po programos buvo šokiai.

Sparnas.

—x—

Chicago, Ill. Bal. 29 d., š. m., Dievo Apveizdos parap. salėje L. Vyčių 4 kuopa buvo įrengus taip vadinamą "Pavasario vakarą". Kiekvienam atsilankiusiam vakaran buvo suteikta gyva rozė.

Programa susidėjo iš kalbų, dainų ir deklamacijų.

Pirmiausia žaista lietuviški žaidimai. Tarpais šokta lietuviški šokiai. Gėlių bukietai, kuriais buvo apstatyti stalai, visiems kvepėjo.

Paskui užgrojus maršą visi poromis susėdo už stalų. Jaunimo tarpe matėsi daug žymių svečių: buvo 1-jo Pėst. Pulko pirmas Karo Kapelionas kun. Garmus, St. Seimo narys p. M. Bagdonas, iš rytinių valstijų atvykęs Chicagon p. Šeimis ir p. Romanai.

Prasideda programa. Pirmiausia išeina 4-tos kuopos lakštutė — Ona Sautelaitė, paskui sesutės Butneraitės, Justas Balsis ir A. Benaitis. Visų išlavinti balsai žavi klausytojus. Tai tikros 4-tos kuopos žvaigždės. Pianu visiems pritarė A. Petkiūtė, gabi pianistė.

Po dainų Albina Alaburdaitė, scenos žvaigždutė, deklamuoja eiles.

Pabaigus vokalinę programos dalį, S. Šimulis paprašė dvasios vadą, kun. Ig. Albavičiaus atkalbėti maldą, po kurios visi pradėjo užkandžiauti. Valgant kalbėjo svečiai ir vietiniai Vyčiai apie L. Vyčių organizaciją, kuo ji yra jaunimui ir kokią naudą neša Lietuvai, mūsų tėvynei.

Ant galo visi sustoję užtraukė "Lietuva tėvynė mūsų" ir "Vyčių imną".

Po užkandžių vėl prasidėjo žaidimai. Visų veiduose matėsi tikras pavasario linksmumas.

Jonukas.

—x—

Lowell, Mass. Nauja L. Vyčių kp. Vasario 26 d. įvyko prakalbos tikslu suorganizuoti L. Vyčių kp. Kalbėjo: M. Norkūnas, K. S. Jonaitis ir Ig. Kulikaitis. Žmonių į prakalbas atsilankė nedaug. Kalbėtojams aiškinant L. Vyčių organizacijos tikslą, jos reikalingumą, jau nuveiktus ir veikiamus darbus, susirinkusieji domiai klausėsi (išskyrus kelis re nuoramas cicilikus, kurie buvo bepradedę ožių balsais bliauti, bet kumet kalbėtojas K. S. J. priminė, kad jis kalba tik susirinkusiems žmonėms, gi su ožiais kaip neprotiniais sutvėrimais nieko bendro neturįs, — to jiems ir užtoko).

Pradžioje bažnytinis koras, vedamas varg. p. Ainoriaus, padainavo keletą dainelių. Nors koras ir neskaitlingas, vienok puikiai suderinti balsai darė malonaus įspūdžio į susirinkusius. Po to viena p-lė gražiai padainavo solo akompanuojant varg. p. Ainoriui.

Pasibaigus programai susitvėrė L. Vyčių kp. Iš karto prisirašė 20 narių. Puiki pradžia. Bet Lowell'io L. V. kp. tuo nepasitenkins, nes prie jos vairo atsistojo jaunas, energingas pirm. p. Ainorius ir kiti, kurių vardų neteko sužinoti.

Gaila, kad tą vakarą susirgo gerb. kleb. kun. Kučas, kuris per kelis šventadienius skelbė prakalbas ir ragino jaunimą rašyti į L. Vyčių organizaciją.

Visą tai krūven suglaudus, permatoma graži ateitis L. V. kp., nes pirmose cilėse stovi naujos, energingos pajėgos.

Vytis.

—x—

Westville, Ill. Bal. 25 d. įvyko L. V. 85-tos kp. susirinkimas, kurį atidarė malda ir vedė pirm. J. Veiveris. Apkalbėta daug reikalų. Įnešta tuojaus

pasiųsti Centran \$90.00 savo kvotai mažinti. Rinkta komisija naujam veikalui, kuris bus atvaizduotas liepos 4-tą. Tą dieną bus atidarymas naujos sve-tainės. Komisijon įėjo: M. Santaras, S. Seimanai-tė ir J. Karpiūtė, kuri smarkiai darbuojasi, kad šis vakaras būtų gražesnis už visus buvusius. Išrinkta veiklus pirmininkas, kuris žada daug kp. pasidaruoti. Skaityta laiškas nuo Pr. L. Savicko, sporto reikalų. Laiškas atidėta kitams susirinkimui svarstyti. Išrinkta naujas maršalka S. Karpis. Kuopon įsirašė nauja narė, J. Astrauskaitė. Gerb. kleb. kun. L. Brigmanas pasakė gražią prakalbėlę. Susirinkimas baigtas su malda.

Korespondentė.

—x—

Chicago, Ill. Balandžio 6 d. Dievo Apveizdos parapijos salėje įvyko Liet. Vyčių 4 kuopos susirinkimas, kuriame dalyvavo ir b. Steig. Seimo narys p. M. Bagdonas. Apsvarsčius bėgančius kuopos reikalus, gerb. svečias pasakė prakalbą, kurioje išdėjo St. Seimo darbus, ypač plačiai išaiškino bedievių-socialistų pastangas paglemžti katalikų teises ir jas sumindžioti. Išklėsius p. Bagdono prakalbos kuopa nutarė ir paaukojo L. L. P. boną Krikšč. Demokratų partijai. Gražus pavyzdys kitoms kuopoms.

Vilija.

—x—

Cleveland, Ohio. Jaunimo darbuotė... Bal. 23 d., š. m., Lietuvių Salėje Lietuvos Vyčių 25 kp. buvo įrengusi vakarą, kurio programa buvo sudaryta iš prakalbos, vaidinimo ir dainų.

Pirmiausia kalbėjo F. Jonaitis (Žilvitis), žinomas veikėjas Rytinėse Valstijose. Kalba buvo pritaikinta jaunimo dvasiai. Ragino jaunuolius-es pasišvęsti geriems darbams, kurie neštų naudą žmoni-jai.

Po kalbos vaidinta "Už Tėvynę Malonu Ken-tėti". Veikalą vaidino J. Kilikauskas, B. Šerkšniūtė, P. Sakalauskaitė, J. Bleizgis, A. Kunigiškis, O. Kompačiūtė, R. Mikšiūtė, St. Palšis, Ant. Jakštaitis, V. Labašauskas, Ant. Baikauskas, Ant. Buknis, J. Radziavičius, A. Baltrušaitė ir M. Mickiūtė. Veikalui vadavo M. Ardžijauskas.

Solo dainavo Pr. Bortnikas, M. Mickiūtė, A. Kuzmauskaitė, A. Mickiūtė, P. Sakalauskaitė ir J. Šeštokas. Juozas Šeštokas nuo senai yra žinomas kaip neblogas dainininkas, Bortnikas turi stiprų balsą, kuriuo patraukia publiką.

Pianu skambino B. Abukauskaitė ir S. Gardin-skaitė. Duetą dainavo J. Šeštokas su D. Kumpai-čiūtė ir P. Sakalauskaitė su A. Mickiūte. Duetai išėjo gerai.

Vyčių vyrų koras smagiai padainavo "Kareivių daina", gi Mišrus koras "Pavasario daina" "Gau-džia, gaudžia" ir "Laisvės daina". Visos išėjo ge-rai. Matyt, kad koras rūpestingai buvo prirengtas.

Prie sekmingo pavykimo solų ir dainų, daug buvo pasidaruota koro vedėjo, p. V. Greičiaus, už-ką jis užsitarnauja didelės pagarbos. Programa baigta Lietuvos imnu.

Žmonių buvo daug. Pelno kuopai liks nema-žai.

Svedininkai stojo darban. Bal. 23 d. L. Vyčių 25 kuopos svedininkų (Baseball) ratelis turėjo šių metų pirmą susirėmimą su svetintaučių Berman Drugs rateliu. Vyčiai padarė 15 pt., Bermans Drugs 14 pt. Ant rytojaus anglų laikraščiai pažy-mėjo lietuvių laimėjimą. Vyčių ratelio menedžie-riūm yra St. Palšis.

Vakarėlis p. Žitkams pagerbti. Bal. 25 d. L. Vy-čių 25 kp. buvo įrengusi vakarėlį Žitkams pagerbti, kurie nemažai yra pasidarbavę katalikų visuome-nėje ir kurie buvo nuolatinei Vyčių 25 kp. nariai, bei rėmėjai. Rapolas Žitkus buvo žymus pramo-nininkas, turėjo drabužių krautuve. Jonas Žitkus buvo fotografistas, turėjo savą paveikslų galeriją. Jono Žitkaus moteris per daug metų buvo pasi-šventus scenai, galima sakyti, buvo tikra artistė. Ją visi žinojo, kaipo žymiausią vaidintoją mūsų kolonijoje.

Vakarėly dalyvavo daug Vyčių narių bei svečių, kurie paskutinį kartą norėjo pamatyti ir palinkėti laimingos jiems kelionės Lietuvon, nors tie linkėji-mai reikėjo sakyti su dideliu širdies skausmu.

Pasilinksminę dalyviai, jaunimas ir svečiai bu-vo pakviesti prie vakarienės. Gerb. Žitkams ir jų šeimynų nariams buvo suteikta raudonos gyvos ro-žės. Pirmiausia dainuota Lietuvos imnas. Progra-mą vedė P. Bortnikas. Per vakarienę kalbėjo gerb. kun. V. G. Vilkutaitis, L. V. 25 kp. pirm. J. Kuzas, A. Banys ir J. Jonuška. Visi jie apgailestavo, kad netenka taip brangių asmenų, draugų-ių, kurie visu buvimo laiku čia pasišventusiai dirbo Bažnyčios ir Tautos labui. Ant galo kalbėjo R. Žitkus, J. Žit-kus ir B. Žitkienė. Dėkojo Vyčių kuopai už toki-jų pagerbimą. Žadėjo ir Lietuvoje gyvendami skleis-ti Vyčių idėją. Taip-gi ragino Vyčius nenuleisti rankų, bet dirbti savo obalsiui "Dieviui ir Tėvynei". Vakarienė baigta Vyčių imnu.

Didelės padėkos žodis priklauso poniai Kuz-mauskienei ir jos pagalbininkėms A. Kuzmauskai-tei, O. Biliūtei ir M. Janušaitėi, kurios sutaisė taip skanią vakarienę; taip-gi ir komisijai: Baniui, Buk-niui ir Bortnikui.

Po vakarienės dar pašokta ir išsiskirstyta. Įspūdžiai šio vakaro daugumai ilgai, ilgai neišdils.

Išvažiavo. Nesenai mūsų kuopą apleido St. Ste-pulionis, pasižymėjęs dainininkas, kuris ėjo kuopos išdininko pareigas. St. Stepulionis sugrįžo į De-troit'ą, iš kur pas mus buvo atvykęs.

Balandžio 29 d. išvažiavo į Detroit'ą, daug pa-sidarbavę mūsų kuopai nariai M. J. Šimonis, O. Šimonienė, F. Matulaitė ir E. Matulaitė.

Gaila, gaila netekus tokių narių.

Detroit'o Vyčiai, kumet jūs mums atlyginsit tą skolą...?

Jaunuolė.

—x—

Westville, Ill. Vakar. Bal. 17 dieną kuopa pirmą kartą statė scenoje veikalėlį "Tas Nelaimin-gas Bučkis". Magdutės rolę vaidino A. Misiū-naitė, Dėdės — A. Šmitas, Kvailio Juozo — S. Karpis, Tarnaitės — J. Karpiūtė. Labiausiai pasi-žymėjo O. Veiveraitė, — Marytės rolėje, M. Santa-ras — Jono ir A. Kleinis — policisto. Pertrauko-

se B. Apponaitė, Wiestvillės solistė, gražiai padainavo "Atgimimas Tėvynės", o O. Jasaitė padeklemauvo eiles. D. Gustaitė, solistė iš Detroit, Mich. lakštingalos balseliu padainavo "Tu esi kaip kvietkelis" ir "Pamylijau vakar". Po to sekė dialogas "Labai Keistas", kurį gerai atliko A. Šmitas ir S. Bernotas. Kitą dialogą "Susiprato" ir-gi gerai atliko S. Seimonaitė ir B. Bielskaitė. Trialogas "Žuvis", kurį itin puikiai suvaidino A. Kleinis, S. Karpis ir M. Santaras. Pastarasis, Žydo rolėje, taip publiką prijuokino, kad ištiesų žmonės sakė jog savo amžyje dar nebuvo mate juokingesnės komedijos. (Publikos buvo apie 300). Paskui padainavo keletą dainelių. Buvo ir duetų.

Westvillės Vyčiai labai didžiuojasi savo vargoininku, M. Santaru, kuris visa siela pasišventęs kaip koro, taip ir Vyčių organizacijos gerovei.

Vakaro pelnas skiriamas kuopos kvotai išpildyti.

Susirinkimas. Bal. 18 d. įvyko susirinkimas. Fin. Rašt. tikros atskaitos nuo teatro negalėjo išduoti, nes dar ne visi buvo sunešę pinigų.

Kitame sus-me bus išduota pilna atskaita. Ypačinga padėka priklauso Seimonaitėi, kuri bilietų pardavė už \$21.50.

Šiame sus-me atsisveikino su kuopa mūsų pirm. A. Kleinis. Jis išvažiuoja į kitą miestą. Nors tik 4 mėnesius kuopai pirmininkavo, bet nemažai jai pasidarbavo. Jam pirmininkaujant kuopa veikė gražiausiam sutikime. Gaila.

Jo vietą užėmė vice-pirm. J. Veiveris. Yra vilties, kad ir šis nemažiau darbuosis už A. Kleinį ir gražiai vadaus kuopai. Vieton senojo išdininko nesilankiusio į sus-mus, išrinkta J. Narkauskas.

Į šį sus-mą buvo atsilankę svečiai, kun. Vencius iš Vincennes, Ind. ir D. Gustaitė, viena iš veikliausių Detroit'o mergaičių. Pastaroji į mūsų kuopą prabilo šiais žodžiais: "Brangus jaunime! Tu esi kaip ta pražydusi gėlė, kuri puošia visą gamtą. Tatai ir tu, jaunime, puošk savo tautą, laikykis savo idealo, dirbk iš vien Dievui ir Tėvynai. Tegul ta broliška meilė žydi tarp jūsų visados, kaip kad ši vakarą; jeigu jūsų tarpe randasi kokie nesmagumai, prašalinkite kuogreičiausia. Tik tumet atrasite tikrą laimę. Dievas Visogalis laimins jūsų darbus, o Tėvynė, brangi mūsų Lietuva, didžiuosis savo sūnais ir dukterimis".

Po šių gražių D. Gustaitės žodžių sekė kalba kun. Venciaus. Reikia pažymėti, kad gerb. kun. Vencius yra uolus veikėjas jaunimo tarpe ir visame jam padedąs. Tad-gi, vardan visų narių, siunčiu jam širdingą ačiū.

Sąvybės vakaras. Balandžio 19 d. įrengta vakarą viešnei D. Gustaitėi, dainininkei ir uoliai Detroito lietuvių dirvoje veikėjai, pagerbti.

Visiems susirinkus, vakaro vedėjas, M. Santaras, paaiškino tikslą. Pirmiausia sekė pirmininko atsisveikinimo kalba. Solo "Tėvynės Atgimimas" dainavo B. Apponaitė. Kalba vice-pirm., kuris ragino narius ir toliau darbuotis taip, kaip lig šioliai darbavosi. Dueta "Sakė Vyrai" atliko S. Seimonaitė ir J. Karpūtė. Solo "Vai aš pakirsčiau" padainavo M. Santaras.

Po šios programos visi pakviesti į kambarį, kur buvo surengta viešnei "surprizas". Po trumpos maldos visi užtraukė "Lai gyvuoj sveiks". Kalbėjo kun. Vencius ir keli Vyčiai-Vytės.

Atsisveikinimo kalbą nuo visų narių gerb. svečiams pasakė M. Santaras.

D. Gustaitė, reikšdama padėką taip sujaudino klausytojus, kad daugelio akyse pasirodė net ašaros.

Dieve padėk jai ir toliau darbuotis Tautos ir Bažnyčios labui. Gi už tuos gražius patarimus suteiktus mūsų kuopai, niekadoms neužmiršime.

Vardu visų kp. narių, tariau jai širdingą ačiū.

Korespondentė.

—x—

So. Boston, Mass. Balandžio 29 ir 30 dd. L. Vyčių 17 kuopa statė scenoj "Graži Mageliona". Iš rengėjų pusės, matyt, dėta pastangų, kad vakaras būtų įspūdingas, kad patenkintų publiką. Taip ir buvo. Pirmą vakarą publikos buvo visai mažai. Mat skelbta kad vakaras bus vien tik vaikams. Antrą-gi vakarą publikos buvo pilnutėlė salė, nežiūrint kad ir bilietai buvo brangoki. Vaidintojai savo roles gerai atliko, išėmus tą, jog kai-kurie persilpnai kalbėjo.

Pertraukose dainavo p-lė M. Gribaitė. Pianu pritarė jos sesytė Onytė. Vakara vedė M. Kerbelis. Pelno, kaip girdėt, liks arti šimto dol. Valio L. Vyčių 17 kuopa! Daugiau tokių vakarų.

Bal. 23 d. įvyko kuopos susirinkimas, kuriame pasirodė, kad visas kuopos veikimas gražiai eina. Sporto Sekcijoje merginos su dideliu pasišventimu rengiasi šią vasarą stoti į rungtynes kas tik kvies. Kuopa pasižadėjo važiuot į L. D. S. N. A. Apskričio gegužinę, gegužio 30 d. Susirinkimas buvo skaitlingas, del to padaryta daug gražių nutarimų į Apskričio suvažiavimą išrinkta net 15 atstovų.

Tykūnėlis.

—x—

Mahanoy City, Pa. Sekmadieny, bal. 30 d. įvyko mėnesinis L. Vyčių 104 kuopos susirinkimas, kuriame kuopon įsirašė keturi nauji nariai, būtent: E. Drabniūtė, Iz. Bendinekaitė, O. Pašukevičiūtė, K. Bendorius.

Mūsų kuopa narių skaičiumi nuolatos auga.

Rašt. K. Žeglis.

Mahanoy City, Pa. Pataisymas klaidų. Tilpusioje korespondencijoje iš Mahanoy City, Pa., "Vyčio" Nr. 7 įsibrovė porą klaidų. Parašyta, kad "vakare grojo Šv. Jurgio parap. orkestra". Turėjo būti "Šv. Juozapo parap." Paskui pažymėta, kad šiems metams kp. izd. išrinkta S. Katauskaitė, turėjo būti S. Rutkauskaitė.

Rašt. K. Žeglis.

—x—

Redakcijos Atsakai.

J. A. Vilkišui (Valparaise), Korespondentui, (Mahanoy City, Pa.), ir Rep. (Newarke, N. J.). Korespondencijas gavome. Ačiū. Tilps kitame "Vyčio" num.

JUOKAI.

Pageidautas išaiškinimas.

Matas: — Zosė, ką tu darytum, jei aš dabar tave pabučiuočiau?

Zosė: — Pašaukčiau mamą!

Matas: — O kas tada būtų?

Zosė: — Nieko, nes mamos nėra namie.

—x—

Patyrusi mokytoja.

Mokinė: — Prašau gerbiamoji mokytoja, mylėt ar tai yra dabartinis laikas?

Mokytoja: — Ne! Mylėt, tai yra praėjęs laikas.

—x—

Mūsų Vaikai.

— Gėdykis, Onyte, nuolatos kollectis su mažesne ir jaunesne už save Barbute. Ne kartą sakiau, jog visados senesnė jaunesnei turi nusileisti.

— Ir-r-r-r kalba... O mamytė man ar nusileidai kada.

—x—

Naudojasi iš progos.

Juozo pati nemokėjo gerai valgių gaminti. Kartą Juozas suvalgęs visai blogai pagamintą vakarienę atsiliepė į savo pačią:

— Garbės žodį duodu! Jeigu po šiam valgiui nesusirgsiu, tai ištiesų persitikrinsiu, jog turiu struso vidurius.

— Taip! — atsiliepė moteris — tokiu būdu, jeigu tu turi struso vidurius, tai aš turėčiau gauti užtektinai plunksnų savo alkrybėlei papuošti.

—x—

Priežodis be sąvokos.

— Žmonės pasakoja, jog laikas, tai pinigas, o aš sakau, kad tas priežodis neturi sąvokos.

— Delko taip? — klausia šalia sėdintis jo draugas.

— Jeigu aš tiek turėčiau pinigų, kiek turiu laiko, tai būčiau milionierius!

— Aš dar sakau, kad ne viskas auksas, kas blzga.

— Tas teisybė, — vėl sumurmėjo jo draugas: pavyzdžiui plika galva.

Sykį važiuodamas gatvekariu senas žydas pradėjo spiaudyti tai į vieną, tai į kitą pusę. Matydamas tai kunduktorius jam sako:

— Ar nematai iškabos, draudžiančios gatvekary spiaudyti?

— Oi! oi! — pasityčiodamas atsiliepė žydas. — Koks tamsta išmintingas! Čia gatvekary yra iškabos liepiančios gerti "Coca-Cola". Tai aš taip-gi turiu gert?

—x—

Nesibijo Policisto.

Mažas Tamošiukas, įbėgęs į kambarį su dideliu džiaugsmu ir pasidžiuodamas sako:

— Mamyte, policisto aš jau nebijau.

Mamytė: — Taip? Del ko?

Tamošiukas: — Vakar netikėtai įėjau virėjos kambarin ir radau policistą, kuris kaip tik mane pamatė, tai mirtinai nusigando.

—x—

Brangesnis.

Vaikas pardavinėjo šuniukus. — Po kiek? — klausia jo viena patogi ponija.

— Visi po 25c., tiktai šis, kuris turi raikštelį ant kaklo, kainuoja 30c., nes šį rytą jis prarijo "Nickelį" (5c.).

—x—

Tikrai sau.

— Emile, ar greit gali išmokyti valdyti mašiną?

— Labai trumpu laiku.

— Delko, Tamsta, taip manai?

— Jeigu nori persitikrint, tai apsivesk su manim.

—x—

Netikęs mokytojas.

Mokytojas: — Kaip vadinasi mūsų pirmieji tėvai?

Mokinys: — Nežinau.

Mokytojas: — Kaip tai nežinai? Tiek kartų esu apie tai sakęs.

Mokinys: — Ponas mokytojas sakėt, kad tai Adomas ir Jieva, o pravardės jų visai neaiškinot.

Skaitykite ir Platinkite Šiuos Laikraščius:

“DRAUGĄ”

“Draugas” eina kasdien.

“Draugas” paduoda daug naujaisių žinių.

“Draugo” kaina visame pasaulyje tik \$6.00.

Adresas:

Draugas Publishing Co.

2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.

“TĖVYNĖS BALSĄ”

Eina du kartu į savaitę. Kaina:

Užrubežy, Wilkes-Barres	\$5.00
ir apylinkėse metams	\$5.00
Kitose valstijose	\$4.00

Adresas:

“Tėvynės Balsas”

55 W. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

“GIEDRĄ”

Katalikiškos Moksleivijos Organą

Kaina metams	\$2.00
Vienas numeris	20c.

Adresas:

“Giedra”

55 W. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

“DARBININKĄ”

Liet. Darbininkų Sąjogos Organą.

“Darbininkas” eina tris kartus į savaitę.

Kaina metams	\$4.50
Užrubežy metams	\$5.50

Adresas:

“Darbininkas”

366 W. Broadway, Boston 27, Mass.

“MEILĖ”

Eina kartą į mėnesį.

Įvairaus turinio žurnalas su skyriumi vaikams.

Kaina metams	\$1.80
Kaina užrubežy	\$2.00

Adresas:

“Meilė”

301 State St., Du Bois, Pa.

“GARSA”

A.L.R.K. Susivienijimo Organą.

EINA KARTĄ Į SAVAITĘ.

Jame galima rasti daug žinių apie įsirašymą į įvairius susivienijimo skyrius.

Kaina metams (Amerikoje)	\$2.00
--------------------------	-------	--------

Kaina metams (užrubežy)	\$3.00
-------------------------	-------	--------

Adresas:

“Garsas”

222 S. 9th St., Brooklyn, N. Y.

“PERKŪNĄ”

Juokų ir Pašaipos Mėnraštis

Kaina metams	\$1.50
--------------	-------	--------

Užsieny ir Lietuvoj metams	\$2.25
----------------------------	-------	--------

Adresas:

“Perkūnas”

366 W. Broadway, Boston 27, Mass.

“MOTERŲ DIRVĄ”

A.L.R.K. Moterų Sąjungos Organą.

Eina kartą į mėnesį.

Kaina metams (Amerikoje)	\$2.50
--------------------------	-------	--------

Kaina metams (užsienyje)	\$3.50
--------------------------	-------	--------

Adresas:

“Moterų Dirva”

917 W. 33rd St., Chicago, Ill.

“LAIVĄ”

Eina kartą į savaitę.

Jame rašoma vien apie tikėjimo ir doros dalykus.

Kaina metams	\$1.50
--------------	-------	--------

Kaina užrubežy metams	\$2.00
-----------------------	-------	--------

Adresas:

“Laivas”

2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.